

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falv” Országos Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: Automata 294-52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. félévre 4 P. negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam, 13. szám.

Március hó 26.

Le kell bunkózni, aki háborút akar! Maradjunk józanok és számítók, mint a magyar szántóvető

Macdonald angol miniszterelnök Genfben, egy magyar hírlapíró előtt, nagyjelentőségű nyilatkozatot tett.

— Örömmel győződtem meg Kánya Kálmán külügyminiszter uruk tisztelő látogatása alkalmával — mondotta többek közt — hogy Magyarország minden ellentétes híresztelés dacára sziklaszilárdan áll a közép-európai hullámokkal szemben és kétségem sincs már arra nézve, hogy bármilyen új kavargás felidézése éppen az ezeréves keresztény országtól van legtávolabb. Magyarország számára csak azt üzenhetem, fejezze

ki a hivatalos politika azt, amit a nép érez, akar és gondol. Folytassák lehetőségeik keretein belül a munkanélküliség elleni küzdelmet, töltsé be Magyarország híven azt a rendeltetését, amelyet évszázadokon keresztül annyi elszánt lelkesedéssel vitt véghez. Legyen védőbástya mindenféle pestis és szélsőséges megsemmisítő törekvés ellen s akkor a jövő előbb vagy utóbb kétségtelenül meg fogja érlelni a magyar nép rendkívüli szorgalmának és munkakészségének áldásos kalásztát.

Az angol miniszterelnök nyilatkozata rendkívül jóleső visszhangot kel-

tett országszerte. Gömbös Gyula miniszterelnök elsőnek sietett a nyilatkozatra válaszolni, az alábbi nagyfontosságú megállapításokkal.

Gömbös Gyula válasza

— Az angol miniszterelnök nyilatkozatának lényege a mi szempontunkból ez a mondat: „Legyen Magyarország védőbástya mindenféle pestis és szélsőséges megsemmisítő törekvés ellen.”

— A magam részéről Macdonald szavai alapján is megerősítve látom, hogy politikai vonalvezetésem helyes.

A magyar válogatott labdarugócsapat, mely március hó 19-én Budapesten 2:0 arányban megverte a cseh válogatott csapatot.

Ennek lényege — mint ezt már többször hangszúlyoztam — *rend, nyugalom, lelkiegyensúly és ezek nyomán munka befelé, béke, józanság, nemzetközi gazdasági együttműködés kifelé.*

— Csodálkoznom kell azon, hogy az utóbbi időben *hisztériára emlékeztető hírek látnak a világsajtó egy részében napvilágot.*

— *Háboru? Kinek jutna eszébe alig másfél évtizeddel a világháború után újból ehhez a politikai fegyverhez nyulni? Az vagy nem tudja mi a háboru, vagy nem ismerte fel annak következményeit, vagy pedig annyira lelkiismeretlen, hogy le kell bunkóznia!*

— Kérdezem, a világgazdasági válság és az ezzel járó sok szociális baj *nem a háboru következménye-e?* Kérdezem, az a visszafejlődés, amelynek vonalában az egész polgári világ csuszik lefelé, *nem a háboru következményeire vezethető-e vissza?* De folytathatnám a politikai, társadalmi és szociális betegségek egész sorozatának felsorolását, hogy rámutassak az elmúlt világháború súlyos következményeire. És ha ez így van, akkor az is igaz, hogy *egy új háboru következményei az adott helyzetben még súlyosabbak, még katasztrofálisabbak lennének mindenkire, akinek még van veszteni valója.*

— Magyarország ezekkel a hírekkel szemben nyugodt atmoszférában éli életét. *Megvan az abszolút polgári rend és jobbiztonság. Nálunk nincsenek és nem is lesznek kilengések semmiféle irányban.* Itt mindenki vágyódik a nyugodt fejlődésre és a gazdasági fellendülés bekövetkezésére. És mert ilyen a helyzet befelé, oda fogunk hatni, hogy kifelé is megtartsuk politikai vonalvezetésünk teljes józanságát.

— *A jelszó a béke és nem a kaland.* Ezért ezuttal is figyelmeztetek mindenkit, *óvakodjék a politikai csempészek dugárujától!* Ne üljünk fel a rémhírterjesztőknek! Menjen mindenki a békés termelői munka útján magyar öntudattal: azzal, hogy *jövünk a józanság és nem a „pestis és szélsőségek” útján keresendő.*

— Ha mások el is veszítik józan ítélőképességüket, *mi maradjunk olyan józanok és számítók, mint a magyar szántóvető.*

— Ebben látom ma történelmi szerepünket már csak azért is, mert *bizom abban, hogy így biztosíthatjuk a magyar igazságot az igazi egyenjóság jegyében.*

*

Gömbös Gyula miniszterelnök nyilatkozatát pártkülönbőség nélkül őszinte örömmel üdvözölték a magyar politikai élet tényezői, de rajtuk kívül az egész ország egyértelműleg és megnyugvással magáévá tette.

Kossuth Lajos halálának évfordulója

Március 20-án volt Kossuth Lajos halálának 39-ik évfordulója, amely a nagy magyar veszteségek között is kimagasló dátum. Ezeréves történelmünkben nincs még egy elme, amely a magyar boldogulás útjának határköveit élesebben megjelölte volna, s nem volt kar, amely a magyar sors fordulásának erősebb lendületet adott volna, mint a Kossuth Lajosé. Ezt érezték meg a felszabadított jobbágy szívek, s méltányolta az egész nemzet. Amikor Kossuthot magasztalta fel a nemzet, önmagára is súlyos és felbecsülhetetlen örökséget vállalt, mert Kossuth Lajos élete munkájában, célkitűzéseiben, műveiben és emlékében olyan el nem multható kincseket örökölt, amelyekkel létét és boldogulását az idők végéig biztosíthatja. Minden igaz magyar embernek kötelessége, hogy atyja emlékéhez méltó maradjon, s a nagy örökséget megőrizze a haza szeretetében, honfitársai megbecsülésében, a lankadatlan munkában s a töretlen jövőbe vetett erős bizalomban. Mert csak az nevezheti Kossuthot atyjának, aki így is cselekszik. A nagy évforduló alkalmából a Nemzeti Egység Pártjának népes küldöttsége tisztelgett a Kerepesi-temetőben Kossuth sírjánál. A párt koszorúját Nagy Emil helyezte el s a beszédet is ő tartotta. Az évforduló alkalmából gyászistentisztelet volt a Deák-téri evangélikus templomban, ahol Magocs Károly lelkész méltatta Kossuth érdemeit.

Isten hozott!

Ezzel az örömet és szeretetet kifejező mondással fogadja igazszívű vendéglátó magyar ember azt az érkezőt, akit szíve szerint lát a háza tájékán. Isten hozott — küldi a „Vasárnap” szívből jövő üdvözlését az Országos Mezőgazdasági Kiállítás minden kisgazda kiállítójának és látogatójának, akik a súlyos idők roskaasztó megpróbáltatásai ellenére is eljöttek ismét a magyar fővárosba, hogy a magyar életlehetőségek csodálatos sokoldalúságának egyrészt bemutatói, másrészt az azokban való töretlen hit meggyőződésének valló tanúi legyenek. Üdvözljük a körünkben megjelent magyar kisgazdákat, akik ünneplő ruhában jöttek ugyan, de akaratukkal, vágyukkal, tetterjükkel, jövőbebizással nagy munkát végeznek mégis, mert érzik, hogy a mai kor elesettségének megszüntetése e nemzet életerején csak a gazda tudásának fokozásával, gyakorlatának szélesbítésével s munkájának méltó

elismerésével érhető el. Nem a lankadó, elernyedő, reményvesztett magyar földmivelőt üdvözljük mi bennünk, hanem a jövőbe néző, minden akadályt legyűrő, öntudatos magyar kisgazdát, aki, — amint a közölköző való eszes és józanlátású Cséplő Lajos fonói kisgazda is mondta mult vasárnap a rádióban — együtt halad a korral, hogy a biztos magyar jövőt megalapozza. Üdvözlünk benneteket, szívünk szerint való testvéreink, küzdő, de mégis bizó magyar kisgazdák!

BELPOLITIKA

Az államháztartás január havi helyzete

Magyarország pénzügyi helyzetéről szóló január havi pénzügyminiszteri közlemény szerint, januárban az állami közigazgatás kiadása 63.5 millió pengő, bevétele 57.1 millió pengő volt, vagyis az állami közigazgatás kiadásai 6.4 millió pengővel haladták meg a bevételeket. Ezenkívül az előlegkezelésben történtek kiutalások, ami végeredményben a tulkiadás összegét 7.6 millióra emeli.

A belső kölcsön

A képviselőház a mult héten folytatta a belső kölcsön felvételéről szóló javaslat tárgyalását. Meskó Zoltán elfogadta a javaslatot, mert helyesnek tartja, hogy a kormány igénybe veszi a gazdag emberek áldozatkészségét. Klein Antal független kisgazdapárti képviselő kijelentette, hogy Bethlen István külpolitikáját a multban is helyeselte, de helyesléssel fogadja Németországban tartott előadásait is, mert azokat jónak, szükségesnek látja. Esterházy Móric gróf elfogadta a javaslatot; kétségtelennek tartja, hogy az ország jelenlegi helyzete nagyrészt a világgazdasági helyzettel függ össze. Gömbös Gyulában olyan embert lát, aki az ország erejében és a saját képességeiben bíz.

A javaslatot megszavazták és március hó 22-én megkezdték a rokkant-törvényjavaslat vitáját.

A magyar képviselőház és MacDonald

Az angol miniszterelnök nagyjelentőségű genfi beszédével kapcsolatban (melyet lapunk más helyén ismertettünk), Pekár Gyula a Nemzeti Egység Pártja nevében kijelentette, hogy az egész magyar nemzet a legrokkantesebb elismeréssel kíséri MacDonald angol miniszterelnök nemes erőlködését, amelyet a világéjük érdekében kifejt. Öszintén óhajtjuk, hogy az angol miniszterelnök nemes szándéka valóra váljék. Ha ez meg lesz, akkor Magyarország lesz az első nemzet, amely köteles hálával fog adózni neki.

MINDEN ÚJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti

Revíziót!

A francia lapok ujabban sűrűn foglalkoznak a revízió szükségességének kérdésével. Egyik újság többek között azt írja, örültség azt hinni, hogy a békeszerződéseket csorbítatlanul fenn lehet tartani. A fejlődés a szerződések szükségszerű kiigazítása irányában halad. Sajnos, a francia haderő, a francia diplomácia és a francia vezérkar ma még a csehek, jugoszlávok és románok érdekeit szolgálja. Ha megtámadnak bennünket, — írja befejezésül a lap — védjük meg elszántan földünket, de ne menjünk verekedni a Kárpátok birtokáért.

*

Egy másik francia újság megállapítja, hogy a békeszerződések nem védhetők meg a maguk teljességében. Nagyon kevesen vannak, akik hajlandók lennének a mostani állapot fenntartása kedvéért háborúba bocsátkozni. Franciaországnak magának kell indítványozni a jelenlegi állapot módosítását. Ennek az ajánlatnak a megtételével és megfelelő ellenértékek kikötésével Franciaország hosszú időre biztosíthatná Európa békéjét és talpraállítását.

*

A budapesti *Ganz-gyár* hivatalnokai és munkásai március hó 15-én ünnepséget rendeztek. Az ünnepélyen *Herczeg Ferenc*, a *Magyar Revíziós Liga* elnöke mondott beszédet.

— Ma, a szabadság ünnepén, — szólott — meg kell állapítanunk, hogy nem vagyunk szabadok. Testvéreinknek egyharmad része idegen járom alá került. Határaink védelmét nem tudjuk biztosítani és munkáink gyümölcsét nem tudjuk élvezni. Mindennek oka a gyűlölet és kapzsiságcsinálta békeszerződés. *Magyarországtól területének 72 százalékát vették el.* A revíziós mozgalomnak csak ak-

kor lehet sikere, ha a külföldi közvélemény meggyőződik róla, hogy az egész nemzet egységesen követeli a revíziót. *Itt egy új szabadságharc indult meg, egy új honfoglalás, amelyet azonban nem fegyverrel, hanem szellemi fegyverekkel és békés munkával kell megvívni.*

*

A *Weekend Review* nevű angol lap hosszabb tanulmányt közölt a dunai helyzetről. A tanulmány egy Budapesten lakó angol személyiség kijelentéseit idézi, mely szerint „*addig nem lesz béke Európában, amíg Jugoszlávia szét nem hullott és Benes a pokolba nem ment.*“ Valaha a kisantant volt a „béke imádott védője“, ma ellenben a fascizmus népszerű. A kisantant helyzete katonailag ijesztően gyöngye. Romániának továbbra is 240 kilométeres határát kell Oroszország ellen védeni, ami fedetlenül hagyná orosz háború esetén Bulgária és Magyarország felé eső határait. Csehszlovákia határai katonailag a leggyöngébbek Európában, Jugoszlávia pedig ma is kártyavár a vulkán tetején.

Gazdaság külföldön

Franciaországban az 1933-as gabonatermelés pénzügyi támogatását úgy oldják meg, hogy a mezőgazdasági hitelintézetek garancialevelek segítségével termelési hiteleket adnak. A hiteleket folyó évi december 31-ig kell visszafizetni. — A lengyel pénzügyminisztérium kimutatása szerint a lengyel földbirtok adóssága mult év október elsején négy és fél milliárd zlotyot tett ki. Ebből az összegből hosszulejárata adósságra 2542.8 millió, rövidlejárata 1724.8 millió, adóhátraléokra és egyéb szociális terhekre 354 millió zloty esik. A fenti adósságok kamatai évente ke-
reken 500 millióra rugnak. (1 zloty = 64 fillér.) — Franciaországban évek óta egyre jobban emelkedik a munkáshiány a mezőgazdaságban, aminek oka a mezőgazdasági munkásoknak az ipari munkához való özönlése. Franciaország legtöbb részében külföldi mezőgazdasági munkások foglalták el a francia mezőgazdasági munkások által elhagyott helyeket. A francia mezőgazdasági munkahivatalt megkísérelte ugyan a munkások visszatelepítését, de nem sok sikerrel, mert a munkások legtöbbször pár nap mulva elhagyja helyét és visszatér az ipari központokba.

KITÜNŐ, OLCSÓ KERITÉS

Szabadalmazott
Haidekker
Hungária
Drótfonat.

Kérjen még ma ingyen szép képes árgvzékét

HAIDEKKER SÁNDOR Rt.
kerítés- és butorgyár, Budapest
Üllői-ut 40/27. Fiók: VIII., Fiumei-ut 3.

VILÁGKRÓNIKA

MacDonald leszerelési javaslata

A világpolitika egyik legkiemelkedőbb eseménye a legutóbbi idők folyamán *MacDonald* angol miniszterelnöknek a genfi leszerelési konferencián mondott hatalmas beszéde volt. Az angol miniszterelnök a világ népeihez intézett komoly intelemmel kezdte nagyfotosságu beszédét és utalt arra, hogy a leszerelési értekezlet egyszerű elhalasztása a kudarc legsúlyosabb jele lenne. Gyakorlati javaslatai szerint az új terv határozott időre, öt évre szól; nem engedi meg az újbóli fegyverkezést; gondoskodást ír elő az ellenőrzésről; bizonyos szervezeteket állítana fel a leszerelés tanulmányozására és a politikai kérdések tanulmányozására; módot nyújt a bizalom helyreállításához. A terv megszabja a tényleges haderők létszámát, még pedig elvben 8 havi szolgálat alapján és bizonyos esetekben 12 havi szolgálatot enged meg. Németországnak, Franciaországnak, Olaszországnak és Lengyelországnak egyenként 200 ezer főnyi létszámot állapít meg a tengerentuli csapatokon kívül. A magyar haderő állománya 60 ezer fő lenne, ugyanannyi, mint Görögorszáégé, Bulgáriáé és Belgiumé. Jugoszláviának és Csehszlovákiának százezer, Romániának 150 ezer főnyi serege, Ausztriának pedig 50 ezer főnyi sereget irányoz elő a tervezet. Az eltított hadianyagot évenként meg kell semmisíteni. A légi bombázás, a vegyi, bakteriológiai és gyújtogató háború tilos lenne.

Az angol miniszterelnök beszédének a népek egyenlőségére vonatkozó részénél célzott a revízióra is, midőn ezt mondotta: „*Revízió bizonyára kell, de nem szuronyok élével, hanem a tanácskozó asztal körül kifejtett elmével.*“

MacDonald angol miniszterelnök leszerelési tervezete világszerte rendkívül mély hatást keltett.

Kánya Kálmán külügyminiszter megérkezése Rómába.

Az angol és olasz miniszterelnökök tanácskozása

Az angol miniszterelnök *Genf*ből a külügyminiszterrel együtt *Rómába* utazott, hogy Európa sorsát *Mussolinival* személyesen tárgyalja meg. Az angol miniszterek repülőgépen érkeztek a Róma melletti légi kikötőbe, ahol nagy ünnepélyességgel az olasz kormány élén *Mussolini* fogadta az érkező vendégeket. Az angol és az olasz miniszterelnökök két napig szakadatlanul tárgyaltak arról, hogyan biztosítsák a hosszú béke korszakát. A római megbeszélések célja az általános eszmék tisztázása volt, hogy látni lehessen milyen pontig vannak hasonló felfogáson. Vizsgálat alá vették az olasz miniszterelnök tervét is, a legfontosabb politikai kérdésekben való megegyezésről. A terv célja, hogy előmozdítsa a négy nyugati nagyhatalom (Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország) együttműködését, hogy ilyen módon biztosítsák Európának és az egész világnak a hosszú béke korszakát. *Mussolininek* *MacDonald* miniszterelnökkel megbeszélte együttműködési tervéről addig nem adnak ki jelentést, amíg a tervezetet Párisban is meg nem vitatták.

Rómából március hó 20-án Párisba utazott az angol miniszterelnök, hogy a francia kormánnyal is megvitassa *Mussolini* tervezetét.

A magyar külügyminiszter Rómában

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter az elmúlt héten *Rómába* utazott, ahol hosszasan tárgyalt *Mussolinivel*, majd pedig *Suvich* külügyi államtitkárral és *Aloisi* genfi olasz

főmegbízottal. Az olasz király ötvenperces kihallgatáson fogadta *Kánya* Kálmánt és a *Szent Mór*ic és *Lázár*rend nagykeresztjével tüntette ki. A pápa szintén ünnepélyes magánkihallgatáson fogadta a magyar külügyminisztert. *Kánya* Kálmán utjának eredményéről azt mondta, hogy mostani római megbeszélései még eredményesebbé teszik azt a szoros együttműködést, amely már hosszú évek óta fennáll az olasz és a magyar kormány között. Ez az együttműködés kölcsönös bizalom és jóakaraton nyugszik és a legteljesebb őszinteség és megértés jegyében folyik. A magyar külügyminiszter március hó 20-án hagyta el Rómát.

Folyik a harc a német kommunisták és szocialisták ellen

A nemzeti szocialisták kérlelhetetlenül tovább folytatják a kommunisták és a szociáldemokraták elleni harcot. A kommunista képviselőknek nem fognak adni sem igazoló iratokat, sem vasuti jegyet, sem pedigapidíjat. A porosz belügyminiszter újabb 14 napra meghosszabbította a szociáldemokrata sajtó megjelenésének lejárt tilalmát. Az új birodalmi gyűlés megnyitása március hó 21-én délben óriási néptömeg nagy lelkesedése közben történt meg a *potsdami* helyőrségi templomban.

A Kormányzó Ur nyitja meg a mezőgazdasági kiállítást

Március hó 23-án, csütörtökön nyílnak meg az ezévi mezőgazdasági kiállítás kapui a látogatók előtt, e napon fognak lezajlani a bírálatok és díjazások s másnap, március hó 24-én

pénteken délelőtt nyitja meg vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó Gömbös Gyula miniszterelnöknek, a kormány tagjainak, a diplomáciai, társadalmi és gazdasági testületek nagyszámu képviselőinek jelenlétében ünnepélyes keretek között a kiállítást. A Kormányzót *Kállay* Miklós földmívelésügyi miniszter, az OMGE elnöksége és a kiállítás rendezősege fogják fogadni.

A kiállítás számtalan látónivalóján kívül nagy érdeklődést keltenek a március 24., 25. és 26-án délután és utóbbi két napon délelőtt is rendezendő *lovasmérkőzések, lovasmutatványok és fogatversenyek*, amelyeknek a programja ez évben számos újszerűséggel bővül. Részt vesznek a *Nemzeti Lovardaeegylet* urlovasnői és urlovasai, a *mezőhegyesi, kisbéri és bábolnai m. kir. állami ménesek, a m. kir. államrendőrség lovasosztálya, a tatai kiszáda lovaglóiskola és a bábolnai hadiárva lovaszenekar.* A programon szerepelnek urlovasok és urlovasnők díjugratása, a bábolnai hadiárva lovaszenekar felvonulása, négyes fogatok szépségversenye, négyes fogatok karusszelje, jelmezes ugró lovasstaféta, idomított lovak bemutatása, a kisbéri állami ménes angol félvér kancacsikóinak elővágolása, kettes fogatok akadályhajtási versenye, urlovasok díjlovaglása, kettes fogatok szépségversenye, jelmezes lovaskarusszel, elemista gyermekek voltizsálása, négyes és ötös fogatok díjhajtási versenye, fogatok előhajtása, ötös és hatos fogatok szépségversenye és hatos fogatok díjhajtási versenye.

A kiállítás területén a szakoktatási pavillonban állandó, *ingyenes filmbemutató* lesz. Be fogják mutatni a jászberényi mezőgazdasági szakiskola belső életét, vetőmagtisztítást a csongrádi téli gazdasági iskolában, nemkülönbön oktató filmeket a növények életéről, a növényi és állati kártevők elleni védekezésről, a cserebogár életéről és az ellene való védekezésről.

A mosondarnói önkéntes tüzoltótestület műkedvelő gárdája folyó évi február hó 28-án, a testület felszerelése javára, kitünően sikerült előadást rendezett. A pompás estén színrekerült a „Tépett rózsa” című háromfelvonásos és az „Éljenek a tüzoltók” című egyfelvonásos darab. A nőszereplők: *Bertalan Teréz, Molnár Teréz, Habereiter Regina, Gondár Gizella, Bán Erzsébet, Varga Cili, Hartai Mária, Páli Mária*; továbbá a férfiszereplők: *Téglás Lajos, Tonomár Kálmán, Csizmadia Kálmán, Csizmadia Pál, Molnár Lajos, Molnár János, Horváth András, Karácsony Lajos, Kovács Ferenc, Bertalan Ferenc és Varga Vendel* valamennyien díszeteket vívtak ki talpraesett alakításukért. A darabokat *Balla István* tanította be és rendezte teljes hozzáértéssel. (A felvételt készítette és beküldte: *Öreg tüzoltó.*)

A mosondarnói önkéntes tüzoltótestület műkedvelő gárdája. (Lásd a szöveget.)

A „Lőcsei kalendárium“

Magyarországon a legrégebb kalendárium a „Lőcsei Kalendárium“ volt. Az első példányai az 1600-as évek legelejéről erednek. A Kassai, Komáromi, Győri, Debreceni, Marosvásárhelyi, majd Pesti Kalendáriumok mind külön-külön szép mulattal dicsekedhettek, az ősök mégis a „Lőcsei Kalendárium“ volt. Megszűnéséig évszázadokon keresztül ellátta elődeinket a vásárokat (sokadalmak jegyzéke), az ünnepeket, a szentek napjait, stb., illetve hasznos tudnivalókkal. A csillagokból való jövendölésekkel is óriási hatást, sőt népszerűséget keltett. A köpülőözésre, érvágásra, beretválkozásra, fürdésre, mezei munkára, vadászatra, halászátra, madarászatra, ujszülöttek elválasztására, stb., mindre voltak épületes tanácsai. A földek megművelésére vonatkozó, sokszor rigmusos mondókák elég okosak is lehettek akkor. A háborus viaskodásokról is megemlékezett. A krónikái meg éppen változatosak, s így maga az öreg „Lőcsei“ vagy 300 éven nélkülözhetetlen volt. Eleinte csak magyar nyelven nyomták, később németül és lengyelül is megjelent. Utoljára a magyar szabadságharcban látott napvilágot, de most a szépebb Kárpát-egyesület ismét fel akarja támasztani eredeti alakjában az öreg „Lőcsei Kalendárium“-ot.

Hogy született meg a gépfarm?

A világszerte sokat emlegetett Ford gyárosról, aki most az amerikai nagybankokkal vívja a nagy harcot, érdekes adatot olvasunk az egyik amerikai lapból. Eredetileg az óriási vagyonát Ford is a világháboruban a hadseregszállítással szerezte meg. Az autók és a háborus áruk szállításával Ford volt a világ egyik legnagyobb hadseregszállítója. Mikor azután a háború befejeződött és Ford egy napon beszüntette az összes üzemeit, azt hitték, hogy Ford tönkremegy és most már majd nem tud mit csinálni a hadicélokra összevásárolt nyersanyagkészletekkel. Az amerikai nagybankok, Fordnak máiglan nagy ellenségei, azért az ilyen anyagokat, hogy megfogytassák, piacra dobták. Ford azonban tudta, hogy mit csináljon, s a traktorok készítésére akkor szervezte át először gyárat. Egy 9000 holdas kísérleti birtokon bemutatta, hogy traktorjaival négy nap alatt le tud aratni — 3000 holdat... Így kezdte meg Ford az óriási arányú traktorgyártást, amelyvel azután elárasztotta az egész világot és megindította a mezőgazdaságnak átüzemesítését a — gépekre. Ami végeredményben a mezőgazdasági árak félelmetes esésére és az ezzel együtt elhatalmasodott világnyomorra vezetett.

A korhányi gazdák földet vásároltak egy »építő takarékszövetkezet« kölcsönei reményében

Sulyos helyzetükben a „Faluszövetség“ segítségét kéri

Március hó 19-én, vasárnap népes értekezletet tartott a Tiszakürt—korhányi faluszövetségi fiók. Tiszakürt határában, 14 kilométerre a községtől, fekszik a korhányi szőlő és mintegy ezer lélek él itt, ugyszólván teljesen elzárva a külvilágtól. Szerencsére a Faluszövetség összetartja az embe- reket és lehetőséget nyújt arra, hogy társas életet éljenek és napjaink nagy kérdése felől tájékozódhassanak.

A központ képviselőjében Wieser Béla titkár jelent meg az értekezleten és előadása során behatóan foglalkozott a mai sulyos gazdasági helyzet- tel, majd azokat a lehetőségeket is- mertette, amelyeket a szövetségben rejlő erő nyit meg a gazdáknak.

A fiókszövetség tagjai elhatározták, hogy az eddig kifejtett és igen szép eredményekkel járó kulturális tevékenység mellett a tagok gazda-

sági anyagszükségleteit is a Faluszövetség útján, közösen szerzik be, hogy így olcsóbb árakat érjenek el és a termelési költségek csökkentésével jövedelmüket növeljék.

Az értekezlet sulyos kifogás tárgyává tette a „Saját Otthon Építő Takarékszövetkezet“ tevékenységét, amely igen sok gazdát nehéz helyzetbe sodort azzal, hogy az intézet vidéki ügynökei fix időpontra szóló kölcsön nyújtásával félrevezették őket és bizva az ígéretekben, földvásárlásokba mentek bele és most, — miután a kölcsönök folyósítására nem került sor — nem tudnak mihez kezdeni. Kérték a Faluszövetség központjának támogatását, hogy valamilyen uton kievíckéljenek a bajból. Wieser Béla központi titkár biztosította a gazdákat arról, hogy a Faluszövetség központja mindent el fog követni, hogy sulyos helyzetükön segíthessen.

Nehéz időket élünk, de...

a múlt században néhány forinttal gond nélkül és jól lehetett élni; de most, amikor a földművelés és az ipar túltermelést produkál, miáltal minden szükséges áru följöleslegesen áll rendelkezésre, minden cikk mégis nagyon drága. A kávé a tengerbe öntik, a disznókat buzával etetik, de a legtöbb embernek még a legszükségesebbre sem telik, mert nincs kereset és pénzhiány van mindenütt. A sok kongresszus, a vég nélküli konferenciák dacára hiányzik még mindig a megváltó Messiás, aki a borzalmas háború és rettenetes béke által előidézett sulyos helyzetnek véget vessen.

Egyetlenegy demokratikus, reális intézmény van, amely által szerencsés esetben bárki a rendes életmódját elérheti. Ez a m. kir. osztálysorsjáték, számos és óriási nyereményeivel. Sokszerezt biztositottak már maguknak egy sorsjegy vétele által gazdagságot és gondtalan életet.

Április 7-én kezdődik az új sorsjáték, ismét 42.000 nyereményt sorsolnak ki, állami felügyelet és ellenőrzés mellett. Minden második sorsjegy nyer. Nyerhető 300.000 P, 200.000 P, 100.000 P, 50.000 P, 40.000 P, 30.000 P, 25.000 P, 20.000 P, 15.000 P, 10.000 P, stb., stb., összesen 7.722.000 P, készpénzben. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyeresési esélye. Hivatalos árak az I. osztályra: 1/5 = 3 P, 1/4 = 6 P, 1/2 = 12 P, 1/3 = 24 P, tehát viszonyai szerint vehet részt bárki. Ajánlatos minél előbb ren-

delni bármelyik főelárusítónál, mert felelősség mellett kötelesek az üzletfeleket gondosan és pontosan kiszolgálni, valamint hivatalos tervet és nyereményjegyzéket a húzás után megküldeni. Fő a szerencse, de azt is keresni kell és nem szabad az alkalmat elmulasztani senkinek, mert a szerencse forgandó és többnyire akkor és odajön, amikor és ahol a gond, a baj, a szükség a legnagyobb. Hinni, bízni, remélni kell tántoríthatatlanul.

Mindenki magában hordja szerencsését.

Ha osztálysorsjegyét nálunk megrendeli és az ellenértéket április 6-ig befizeti, Ön is nyerhet náunk

500.000 pengőt.

A nagy főnyeremények zömét nyerték nálunk. A P 200.000 főnyereményt kétszer nyerték feleink.

Élete örömteljes lesz, Ha nálunk osztálysorsjegyet vesz.

Belvárosi Váltóüzlet rt. Budapest, VI., Teréz-körút 37.

Rendelet a dohánytermelők és kertészek támogatásáról a dohánytermő területek csökkentése kapcsán

Körülbelül 10.000 kat. holddal csökkentik a dohánytermő területeket

A kormány 3230—1933. M. E. sz. alatt rendeletet adott ki a dohánytermő területek csökkentése tárgyában. A rendelet főbb intézkedései a következők:

Egyes dohányfajták termelési területének közérdekből szükségessé vált csökkentése következtében az érdekelt termelőknek és a dohánykertészeknek a más termelési ágra való áttéréssel rendkívüli költsége támad és felszerelésük értékvesztését szenved, ezért a kormányfelhatalmazás alapján kivételesen méltányosságból a dohánytermelők részére költség-hozzájárulást, a dohánykertészek részére pedig támogatást állapít meg.

Mikor kap a termelő hozzájárulást és mennyit?

Hozzájárulást a dohánytermelő csak az esetben kaphat, ha az 1933. évre engedélyezett dohánytermelési területe az 1932. évre engedélyezett területhez képest hivatalból csökkentet, vagy ha a termelő a debreceni-, szegedi-, tiszai- a kapadományfajták termelésére jogosító engedélyéről az 1933. évi május hó 15-ik napjáig önként lemond. Nem járhat azonban ily hozzájárulás, ha a termelő dohánytermelési területe egyébként csökken.

Hozzájárulást a dohánytermelő csak a 300 köbméter pajtaüirtartalom alapján végrehajtott csökkentés után megmaradó terület és az 1933. évre tényleg engedélyezett terület között mutatkozó különbözet után kaphat. E különbözet kiszámításánál azonban nem a pajtaüirtartalom alapján megállapított területet, hanem a dohánytermelésre alkalmas szántóföld egyötödét kell alapul venni az esetben, ha az említett pajtaüirtartalom alapján végrehajtott csökkentés után megmaradó dohánytermelési terület a dohánytermelésre alkalmas szántóföldek egyötödénél nagyobb.

A hivatalból csökkentés esetén a hozzájárulás összege a fent megállapított terület minden katasztrális holdja után általában 100 pengő. Töredékholdak esetében az $\frac{1}{4}$ katasztrális holdon aluli részt teljesen figyelmen kívül kell hagyni, $\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{4}$ katasztrális holdig terjedő területet $\frac{1}{2}$ holdnak, $\frac{3}{4}$ katasztrális holdnál nagyobb területet egész holdnak kell venni. E hozzájárulásnak felerésze, azaz 50 pengő, az 1933. év június havában, a másik felerésze, azaz további 50 pengő az 1934. év június havában kerül kifizetésre.

Az 1933. évre eső első részletet minden esetben az 1933. évi dohánytermelő (engedélyes) kapja. Ugyanez áll az 1934. évi második részlet tekintetében is oly esetben, amikor az ingatlan a tulajdonos (haszonélvező) saját kezelésében áll. Ha az ingatlan az 1934. évre ugyanannak van haszonbérbe adva, aki az 1933. évben is haszonbérelő volt, az 1934. évi második részlet felerészben a haszonbérelőt, felerészben pedig a haszonbérbeadót (tulajdonost, haszonélvezőt) illeti meg. Ha pedig az ingatlan az 1934. évre másnak van haszonbérbe adva, a hozzájárulás 1934. évi második részletét teljes egészében a haszonbérbeadó kapja.

Az a termelő, aki — ámbár dohánytermelési területe csökkent — dohánykertészeit nem bocsátja el, hanem azokat tovább is mint dohánykertészeket alkalmazza, a hozzájárulás összegén felül — kizárólag az 1933. évben — hozzájárulási pótlékban is részesíthető, ha az 1932. évben 4 katasztrális holdnál nagyobb terület volt egy-egy kertésze művelése alatt, az 1933. évben pedig $3\frac{3}{4}$ katasztrális holdnál kisebb terület jut egy-egy kertészre. A hozzájárulási pótlék összege 12 pengő, ha az egy-egy dohánykertész által megművelendő terület $3\frac{1}{2}$ — $3\frac{3}{4}$ katasztrális hold, ha pedig az egy-egy dohánykertész által megművelendő terület $3\frac{1}{2}$ — $3\frac{3}{4}$ katasztrális hold, 6 pengő. Nem részesülhet a termelő hozzájárulási pótlékban az esetben, ha az egy-egy dohánykertésznek megművelésre adott terület $3\frac{3}{4}$ katasztrális holdat meghalad.

A 100 pengő hozzájárulás helyett az 1933. évre eső részletet csakis le szállított mérvben kapja az a termelő, aki egy-egy dohánykertésznek 4 katasztrális holdnál nagyobb területet ad 1933-ban megművelésre, még pedig, aki egy-egy kertésznek $4\frac{1}{2}$ katasztrális holdig terjedő területet ad megművelésre, 50 pengő helyett holdankint 40 pengőt, aki $4\frac{1}{2}$ —5 katasztrális hold területet ad, holdankint 30 pengőt, aki pedig 5 katasztrális holdnál nagyobb területet ad, holdankint 20 pengőt kap.

Nem kaphat hozzájárulást a termelő az után a terület után, amely az 1932. évben ugyan kertészekkel, az 1933. évben azonban házilag műveltetett.

Rossz termelőnek minősülő és emiatt nagyobb mérvű területcsökkentést szenvedő dohánytermelők a meghatározott hozzájárulásnak (hozzájárulási pótléknak, illetőleg leszá-

litott összegű hozzájárulásnak) csak 80 százalékát kaphatják.

A debreceni, szegedi, tiszai és kapadományfajtáknak az 1933. évi termelésére jogosító engedélyről történt önkéntes lemondás esetében a termelő ugyanolyan mértékű hozzájárulást kaphat, mint a hivatalból való területcsökkentés esetében. Ha az önkéntes lemondások nagy száma következtében egyes dohányfajtáknak kellő mennyiségben való termelése nem látszik biztosítottnak, a pénzügyminiszter az illető dohányfajták tekintetében a termelésről való önkéntes lemondás esetében a hozzájárulást megszüntetheti. Ha a dohánytermelésre szolgáló ingatlan haszonbérbe van adva és a haszonbérelő az 1933. évre kapott dohánytermelési engedélyéről az 1933. évi május hó 15. napjáig önként lemond, a hozzájárulás csak abban az esetben jár, ha a haszonbérelő hitelt érdemlően igazolja, hogy a lemondásba a haszonbérbeadó is beleegyezett. A hozzájárulásnak a haszonbérelő és haszonbérbeadó közötti megosztása ez esetben szabad egyezkedés tárgya.

A dohánykertészek támogatása

Dohánykertész a termelési terület csökkentése következtében a következő rendelkezések szerint kaphat támogatást:

Az a dohánykertész, aki hitelt érdemlően igazolja, hogy alkalmazását a dohánytermelési terület csökkentése következtében veszítette el és hogy az 1933. évi április hó végéig másutt mint dohánykertész (éves dohánymunkás) alkalmazást nem kapott, egyszersmindenkorra kat. holdanként 30 pengő támogatást kaphat. A támogatás kiszámításánál azt a területet kell alapul venni, amelyet a dohánykertész az 1932. évben szerződés szerint vállalt és tényleg megművelt, de legfeljebb 5 kat. holdat. Az a terület, amely után egy-egy termelő dohánykertészei támogatást kaphatnak, nem tehet ki többet annál a területnél, amely a termelőtől a területcsökkentés során hivatalból elvonott, vagy amelyről a termelő önként lemondott.

Az a dohánykertész, aki hitelt érdemlően kimutatja, hogy az 1933. évben a termelési terület csökkentése következtében — akár az előző évi, akár az új gazdánál — kisebb területet kapott megmunkálásra, mint az előző évben, szintén részesülhet támogatásban, feltéve, hogy az 1933. évben 4 kat. holdnál kisebb terület meg-

munkálásra szerződött. *E támogatás összege 5 (öt) pengő minden teljes fél kat. hold után, amellyel a kertész művelési területe az 1932. évben mivel területhez mérten csökkent.* Ha azonban az 1932. évben mivel terület $4\frac{1}{2}$ kat. holdnál nagyobb volt, az ezt meghaladó terület a területcsökkentés kiszámításánál nem jön figyelembe. *Az e címen folyósítható támogatás összege nem haladhatja meg a 20 (husz) pengőt.*

A dohánytermelésből kizárható és a hozzájárulástól, illetőleg a támogatástól eselik az a dohánytermelő, illetőleg az a dohánykertész, aki abból a célból, hogy a hozzájárulás, illetőleg támogatás összegét a maga javára kedvezőbben állapítsa meg, tudva valótlán adatot szolgáltat.

A hozzájárulás, illetőleg támogatás iránt a kérvényt az illetékes m. kir. dohánybevéltő hivatalnál 1933. évi május hó 15. napjáig kell beadni.

A hozzájárulás, illetőleg támogatás megadásának, megtagadásának és elvonásának kérdésében a határozathozatal kizárólag közigazgatási útra tartozik; e rendelet alapján hozzájárulás vagy támogatás iránt bírói úton érvényesíthető követelés nem keletkezik.

Hol nem lesz csökkentés?

A 33-as országos bizottság március hó 21-én, kedden tárgyalta le a fenti rendeletet. *Imrédy Béla* pénzügyminiszter megállapította, hogy a csökkentés nem olyan mérvű, mint amilyen kívánatos volna. Előrelátható tehát, hogy még a jövő esztendőben további, kisebbmértetű csökkentésre lesz szükség.

A mostani százalékos csökkentés mérve a *debreceni* és *szegedi* dohányoknál, a jó termelőknél 15 százalék, a *tiszai* dohányoknál 18 százalék, a *kapadományoknál* 21 százalék, a kevésbé jó termelőknél pedig dohányfajták szerint 25—30, illetve 40 százalék. Kevésbé jó termelőnek minősül az, aki az utolsó öt esztendőben legalább három éven át a körzeti beváltási átlagnál 10 százaléknál rosszabb termési eredményt ért el.

A csökkentés hatálya alól mentesül minden levélfajtánál szociális szempontból a négy katasztrális holdnyi és azon aluli terület, továbbá tekintet nélkül a terület nagyságára, a kerti, muskotály és szuloki dohányfajtákat termelők területe. A kiadandó új engedélyek figyelembevételével a területcsökkenés a folyó termelési évben előreláthatólag 10.000 katasztrális hold lesz.

Mutasd meg

szomszédodnak is a
VASÁRNAP-ot!

A sövényházi—baksi uradalom faluszövetségi tagokat alkalmaz mezőgazdasági munkára

A sövényháza—baksi Faluszövetség március hó 5-én tartott ülésén *Tarr Zoltán* alelnök felolvasta a helybeli uradalom főintézőségének levelét, melyben arról értesíti a fiókszövetséget, hogy a szövetség tagjai közül nyolcvanot, mint répamunkást alkalmaz.

Az izgári magyar telepesek sorsa

Izgár, kicsi falu ott Délen, az oláhoktól elrabolt Bánságban. Nagy bánata van ott most 45 magyar telepes családnak. Annak idején a magyar vallási közalapítvány birtokára telepítették őket. Mindegyik kapott 20—20 hold földet, amelynek a vételárát azután részletekben szépecskén le is törlesztették. A telekkönyvbe azonban még sem kerülhettek be, jött a háború, majd az oláh megszállás, ezzel együtt az oláh föld-kisajátítás az újabb oláh telepesek részére. Az izgári magyarok földbirtokaiból fejeként minden kárpótlás nélkül kisajátítottak 13 hold földet. Midőn pedig az ekként kifosztott, megrabolt szegény magyarok kérték, hogy legalább most már a nekik hagyott hét-hét hold földet telekkönyvezzék a nevükre, újabb terhet kaptak a nyakukba.

— *Binye (jó)!* — mondták az oláhok, küldünk *felmérő* mérnököt, s megtörténik a — telekkönyvezés. Ám, a mérnöknek holdanként 120 lejt kell fizetnetek.

Oh, de nemcsak a meghagyott hét-hét hold, hanem az oláh telepesek részére elrabolt 13 hold után is kötelesek ezt a díjat fizetni az izgári ma-

gyarok... Szóval a saját, mint az elrabolt egykori földjeik után is 2400 lejt kellene fizetniök, mert addig nincs telekkönyv, noha anélkül viszont sem el nem adhatják földjüket, sem kölcsönt nem vehetnek fel arra.

Az oláh így huzza ki az utolsó párnát a magyarok feje alól; mert azt a 2400 lejt is honnét teremtsék most elő! (2400 leu = 84 pengő.)

A révfülöpi Faluszövetség kulturális működése

A révfülöpi Faluszövetség a tél folyamán — a fennálló és ki nem küszöbölhető nehézségek ellenére — szép és eredményes kulturális tevékenységet fejtett ki. A műkedvelő előadások komoly erkölcsi sikerrel jártak, ha anyagiakban nem is voltak szerencsések. Az anyagi eredmény elmaradása azonban teljességgel érthető a felmerülő magas költségek (engedélyek, terem béreletek, stb.) és az általános szegénység folytán alacsonyan — 20—25 fillérben — megállapított belépti díjak miatt.

A fiókszövetség átszervezett zenekara, *Gere Károly* jegyző vezetésével, elismerésreméltó működést fejt ki. A zenekar valamennyi tagja: *Tóth Lajos, Morócz Imre, Sáry Kálmán, Horváth Károly, Bökő János, Rendi József, Rendi Árpád, Tóth Károly, Nádasdi György*, odaadással szolgálja a nemes ügyet.

A fiókszövetség a folyó év őszén *szövő- és háziipari tanfolyamot* kíván rendezni és a Faluszövetség Központja máris megtette a szükséges intézkedéseket a tanfolyam biztosítása céljából.

Sajnálatos egyébként, hogy a révfülöpi birtokosok elzárkóznak a szegénysorsu tagokból álló fiókszövetség anyagi és erkölcsi támogatása elől.

Fejnélküliek egy holland vidám felvonuláson.

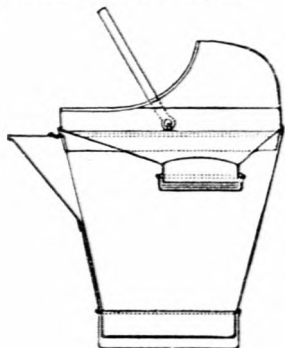
GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Hogyan kezelje a tejet a kisgazda?

Az istálló, a tehén, a fejők gondos tisztaságán kívül elsődrendű jó minőségű tejet csak akkor nyerünk, ha a tejet további útján is helyesen kezeljük.

Fából készült fejősajtár tüzre való, írja Sós István, az OMTK igazgatója, „A tej higiénikus termelése és kezelése” című tanulságos könyvében. Sokkal megfelelőbb a jól óozott és hegesztett *enzenbergi* fejősajtár, de csak ha tisztán tartjuk. Legjobban a félig nyitott fejősajtár felel meg. Amint az 1. képen látható keresztmetszetből kitűnik, ily fejősajtár szűrővel kombináltan készül, pizkok, szenny nem juthat a tejbe.

1. Higiénikus fejősajtár. („Alfa” gyártmány.)

A kifejt tejet az istállón kívül elhelyezett jól óozott, lyukas fedővel elátott tejesbödönbe gyűjtjük. A fedő nyílásába éppen belefér az Alfa-kupos tejszűrő, vagy az Ulix-féle szűrő, úgy hogy a tejesbödönbe kívülről pizkok nem kerülhet. A szűrőben a tej fém- és vattaszűrőn megy át (lásd a 2. képet). Vatta nélküli szűrő nem ér sokat. Szűrőkendő használata kevésbé megfelelő.

Ha a tejet fölözni akarjuk, csak géppel végezzük ezt. A gépi fölözés előnyeivel már foglalkoztunk. A szeparátor (fölözőgép) legélesebben a 38 fok C körüli tejet fölözi, legegyszerűbb a még tőgyemeleg tejet fölözni.

Savanyodás elkerülése végett a tejet különben azonnal hűteni kell. Kiseb gazdaság céljának teljesen megfelel a friss kút vízzel dolgozó lapos tejhűtő (3. kép). Ennek segítségével a tejet a hűtővizet hőmérsékleténél 2 fokkal magasabb hőmérsékletre hűthetjük le. Ennyi rendszerint elegendő, hogy a tejet veszély nélkül beszállíthassuk a legközelebbi tejesarnokba, szövetkezetbe. Nagyobb távolságra a tejet meleg időben már csak jegesvízzel hűtve szállíthatjuk. De

nem a kannát állítjuk a jegesvízbe, hanem a hűtő segítségével hűtjük a tejet annál inkább, mert a hűtőn a tej szellőzik. A tej szellőztetése pedig a kezelés legfontosabb pontja. Szellőztetve, a tej elveszíti istálló szagát, az istállóban elnyelt gázok elillannak, a levegőtől irtó baktériumok elpusztulnak. Teljesen helytelen eljárás, ha a tejet lezárt kannákban tároljuk.

Nem kevésbé fontos alkalmas kannák használata. A kannák csak akkor felel meg, ha jól óozott, kívül-belül könnyen tisztítható. Vonatkozik ez különben minden tejgazdasági bádgedényre, ezért ilyen árut csak megfelelő helyen vásároljunk, ónoztassunk. A fehérbádgedőből készült kannák nem felelnek meg az egészségügyi követelményeknek.

A tej szállíthatóságát növeli, ha hűtés előtt pasztőrözzük. A pasztőrözéshez megfelelő, vízfürdős készülék szükséges (lásd a 4. képet).

A csalamadé

A csalamadé, vagy sűrű kukorica legbecselesebb takarmánynövényeink közé tartozik, mert egy kat. hold földön az összesek közül ez terem legnagyobb tömeget, legtöbb táplálékanyagot és mert nagyon szívesen eszi mindenféle szarvasmarha.

Nagyon fontos a fajta megválasztása. Az olyanok alkalmasak erre, melyeknek a szára nem túl vastag és amelyek dus levélzet és fathyajtások képzésére hajlamosak. Előny a magnak apró volta is, mert akkor kevés vetőmag szükséges belőle. Nem szabad gyorsan elfásulnia, mert akkor az állatok sok izéket hagynak belőle. Ilyennek mutatkoznak az úgynevezett *Bánkúti csalamadé* és a *Bánkúti lófogu*, a *florentini*, a *magyar fehér lófogu*.

Ha sokáig akarunk csalamadét etetni, de azt akarjuk, hogy mindig zsenge és nem elfásult minőségű legyen az, mely feletetésre kerül, akkor ne vessük el földünket egyszerre, hanem 2 heti időközökben akkora területet, amely 2 hétig lesz elegendő.

Vetni lehet április elejétől június végéig bármikor. Korai vetést gabonaszortávosra kell eszközölni, későbbinél (május vége, június vége) szélesebb sorközöket kell hagyni és esetleg megkapálni, hogy a már szárazabb talaj csekélyebb nedvessége mellett is kifejlődjön.

Mihelyt a csalamadé kibujt a talajból és 2—3 levelet hajtott, meg kell fogasolni. Ha pedig késlekedve mutatkozna a kelés, akkor meg kell hengerezni, amivel vizet szivatunk fel a csirázó magvakhoz. Ilyen esetben a

kikelés után még fontosabb a boronálás, hogy megszakítsuk a víznek a talaj felszínére jutását és így a talaj tulságos kiszáradását.

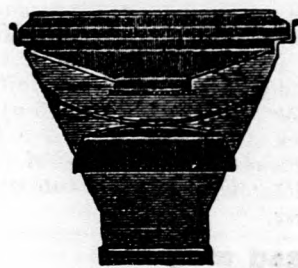
Ha a csalamadét frissen nem tudjuk feletetni, eltehetjük télre — besavanyítás útján. A besavanyítás lényege az, hogy a verembe rakott, lehetőleg elaprított takarmányt összetaposunk és a levegő teljes kiszorítása érdekében földdel jól megterheljük. Két hónap múlva az erjedési folyamatok lejátszódnak, mikor is az etetés megkezdhető. A jól sikerült besavanyított csalamadé halvány sárgászöld és színtelen, nem kellemetlen (friss kenyérré emlékeztető) szagu; az ilyent mindenféle szarvasmarha szívesen fogyasztja.

Az állatforgalmi szavatosságról

A szavatossági törvény felsorol úgynevezett szavatossági főhibákat. Ezek *lovaknál* a fulladozás (keheség), butacsira, takonykór 14 napi és a havi vakság 30 napi, *szarvasmarhák*nál és *bivalyoknál* a gümökör és az álgümökörös bélgyulladás 30 napi, *juhoknál* himlő 8 napi, rüh 14, métely és szőrféreg 30 napi, *sertések*nél a sertésorbánc 3, sertéspestis 5, borsókakór 30 napi, „vélelmi” idővel. A „vélelmi” idő azt jelenti, hogy ha az eladás időpontjától számítva ennyi napon belül az állaton szakértő egyén a betegséget megállapította, akkor az eladó az állatot köteles minden további nélkül visszavenni, mert a törvény úgy „véli”, hogy ilyen esetekben a betegség oka már az eladáskor biztosan benne volt az állatban.

Szavatossággal tartozik azonban az eladó még *hat hétig* a felsorolt főhibák, továbbá minden egyéb „lényeges” és „rejtett” hibáért, minden elhullással végződött betegségért, a levágtat állatért, ha belőle a vételár negyedrésznyi értékével felérő hust elkoboztak, de *csak akkor*, ha a vevő be tudja szakértői (állatorvosi) bizonyítvánnyal igazolni, hogy a betegség oka már benne volt az állatban, mikor ezt az eladótól átvette.

Nem tartozik tehát az eladó szavatolni olyan hibákért és betegségek-

2. Ulix szűrő.

A fehérén pontozott sávok fémszűrőt jelképeznek, az alsó kettő közé helyezzük a vattaszűrőt. („Alfa” gyártmány.)

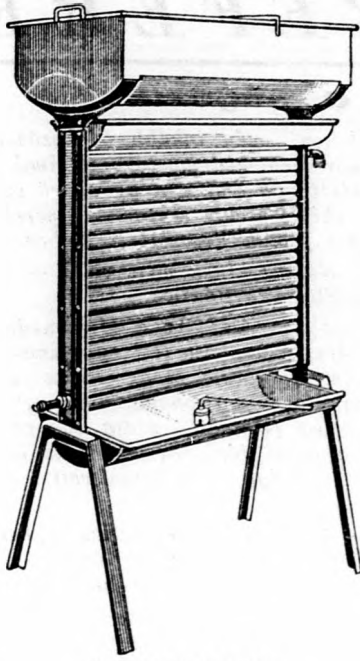
Apró jó tanácsok

Hidegen folyó ojtóviasz készíthető akként, hogy 80 gramm viaszt lassu tűzön feloldunk, ezután a tűzről levesszük és kissé hűlni hagyjuk, majd folytonos keverés közben a kissé felmelegített 190 gramm 95 fokos szeszt lassan hozzáöntjük és ha ezt alaposan elkevertük, akkor utána egy evőkanálnyi lenolajat is keverjük. Az edény kétszer akkora űrtartalma legyen, mint amennyi az anyag térfogata. Ha a viasz túlhevű lenne, akkor lassan melegítéssel besűritjük, ha pedig tulsűrű lenne, akkor megmelegítjük és annyi felmelegített szeszt keverünk hozzá, hogy kenhető legyen. Az ojtóviaszt nyitott edényben tarthatjuk és lapos, síma fácskával kenhetjük fel az ojtásra.

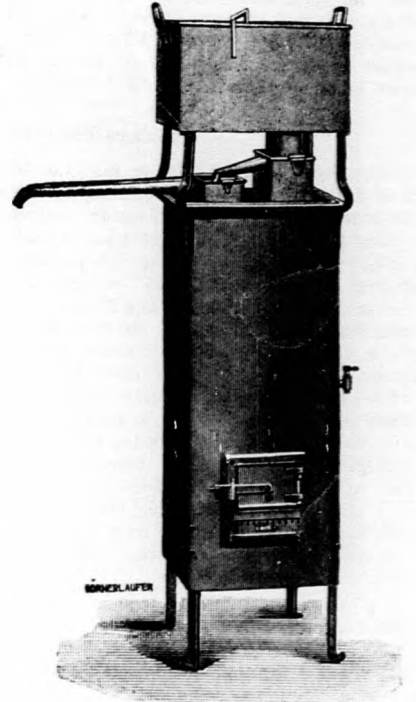
A csikó patáit állandóan figyelemmel kell kísérnünk. Négy-hat hetenként vizsgáljuk át a felemelt patáikat, a felesleges szarut csipkedjük le, a talpat és a szaruyirt tisztogassuk ki és kenjük be az utóbbinak bázárdait savmentes fakátránnyal. Ha ezt elmulasztjuk, akkor a pata esetleg megrepedezik, a hordozószélen kicsorbul, egyik felén tuló, míg másutt tulságosan lekopik, aminek mankóláb, bakpata, puhaesűdőség, szabálytalan lábállás, izületgyulladás, ficam, stb. kellemetlen következményei is lehetnek. Ezzel szemben a szakszerű, patafaragás útján még a veleszületett patahibák és szabálytalan lábállások is orvosolhatók.

A házi egerek irtásának legkényelmesebb módja jó egerésző macska tartása. Fontos azonban, hogy a ládák, szekrények, stb. alá és mögé a macska be tudjon bujni. Jó egerfogó berendezés pedig a következő: Egy síma falu mély kád vagy mély bádgedény fenekére tegyünk pörkölt szalonnát, pereméhez pedig létra gyanánt támasszuk 1-2 lécet. A szalonna szagára, az egerek beleugrának az edénybe, de a síma falon kimászni nem tudnak. Így a rabbá tett egereket reggel forró vízzel leönthetjük. Ilymódon százával foghatjuk össze őket.

Kásás birkahust úgy készítünk, mint ahogy huslevest szoktunk, de a húst nem egy darabban, hanem kicsontozva és kockára vágva tesszük a lébe és puhára főzzük. Ezalatt a többszörösen megmosott rizksását zsíron megfonnyasztott hagymára tesszük és kevergetjük, míg a kása kezd kipatogni. Majd szűrünk a kásához a hus levéből, hogy vele főhessen. Ezt mindaddig ismétljük, míg a kása megpuhul és a lé elfogy. Végül a húst a kása közé keverjük. A talon tetejét beszórjuk piritott hagymával.

3. „Alfa” tejhűtő.

4. „Alfa” tejelőmelegítő és pasztöröző-készülék.

ért, melyek nem lényegesek, azaz az állat értékét alig csökkentik és olyanokért, melyeket az átlagos tudású vevő a vásárláskor észrevehet (csontpókok, patarepedés, invastagodás stb.) Ha tehát egy vásárolt állatunkon hat héten belül betegség gyanuját állapítjuk meg, vagy az elhullott, vagy levágáskor husából a vételár negyedrésznyi értékűt elkoboztak, akkor azonnal hívjunk állatorvost. Ha az állatorvos megállapítja, hogy egy „lényeges” és „rejtett” hiba van az állatban akkor haladéktalanul értesítsük erről az eladót és állíttassunk ki az állatorvossal részletes látleletet, illetőleg boncolási jegyzőkönyvet. (Per esetén ez döntő súlyú lesz!)

Ha a megállapított betegség a felsorolt szavatossági főhibák közé tartozik és a fent jelzett időn belül mutatkozott, akkor — mint előbb olvastuk — további bizonyításra nincs szükség; ha azonban nem szavatossági főhiba forog fenn, vagy a szavatossági főhibát a vélelmi idő után fedeztük fel, akkor az állatorvosi látleletre hivatkozva (mely igazolja az állatnak az átvételkor már beteg voltát) szolítjuk fel az eladót a visszavételre.

Mindkét fél nyer, ha a felek békésen — esetleg az állatorvos tanácsa alapján — kiegyeznek. Ha ez nem sikerülne, akkor a vevő forduljon ügyvédhez és per útján érvényesítse jogait.

Téli gazdasági iskolai záróvizsgák

Csongrád

A csongrádi m. kir. téli gazdasági iskola záróvizsgáját március hó 12-én tartották meg. A földművelésügyi minisztérium részéről Torday László vizsgabiztos, gazdasági tanár jelent meg. A nagyszámu érdeklődők élén ott volt Szedlacsék István apátplébános, Greskovits József volt országgyűlési képviselő, Greskovits Pál, a gazdasági egyesület elnöke, Tary János, az ármentesítő társulat igazgatója, Ozsvár Péter földbirtokos, Kiss Ernő őrnagy, Csertán István főhadnagy, Ornyik Lajos, Galambossy István dr. igazgató, Rázosnyai Papp Pál dr. városi főügyész, Gencsy Zsolt dr. gazdasági felügyelő, Kunczer Béla intéző, Kátóna Imre állatorvos, Jamitzky Gyula dr. főállatorvos, Barna Gábor rendőrfőtanácsos, Krutcsay Kamill rendőrfelügyelő, vitéz Terebessy László és Menráth Rezső dr. rendőrfogalmazók, Tóth László dr. főszolgabíró.

Farkas Béla főispán, Schandi Károly dr. és Krüger Aladár dr. kormányfőtanácsos, ügyvéd, országgyűlési képviselő levélben küldték el üdvözlőüket, mivel elfoglaltságuk miatt nem jelenhettek meg. Több száz tanyai gazda is megjelent, úgy, hogy egészen ellepték az iskola épületét.

Az elméleti vizsgán az iskola tanulói mind a közismereti, mind a szaktárgyakból elismerésre méltó eredményt mutattak fel. Az elméleti vizsga után az önképző gazdakör díszgyűlése következett, melyen kitűnő sikerrel szerepelt Kuruczleki János, Lantos Farkas és Lantos Ferenc tanuló szavalatokkal, az ifjusági énekar pedig katonadalokkal. Tjukász Mátyás szabadelőadása és Kiss Ferenc vitakérdése megérdemelt tapsot aratott. Záróbeszédet Illés Énok ifjusági elnök mon-

ALFA SEPARATOR Rt.
Budapest, I. Csurgói-ut 15.

dott, majd *Kerker* György igazgató az iskola évi működéséről tartott kimerítő beszámolót. Végül *Torday* László vizgabiztos teljes megelégedését fejezte ki az elért eredmény fölött.

Székesfehérvár

Ünnepélyes keretek között március hó 12-én zajlott le a *székesfehérvári m. kir. téli gazdasági iskola* záróvizsgálója, melyen a földművelésügyi minisztert *Csiki* László gazdasági akadémiai tanár képviselte. *Gajary* László dr. igazgató vizsgajelentése után a növendékek szép feleletekkel számoltak be tudásukról és haladásukról. A vizsgán megjelentek: *Csucs* István kanonok a megyés püspök képviselőjében, *Széchenyi* Viktor gróf főispán, *Havranek* József dr. alispán, *Farkas* Sándor h. polgármester, *Kiss* László ezredes tiszti különdtséggel, *Simon* András képviselő, *Ármos* Jenő gazdasági tanácsos, *Molnár* Imre gazdasági főfelügyelő, *Töke* István gazdaköri elnök, valamint még számosan a városi és megyei gazdák, szülők és aranykalászos gazdák közül.

A vizsga után a husz másodéves tanuló *gazdaköri díszgyűlést* tartott, majd a vendégek a *háziipari kiállítást* tekintették meg, végül a tanulók díszmenetben vonultak el a megjelent vendégek előtt.

A *székesfehérvári m. kir. téli gazdasági iskola* a vizsgát megelőzően március hó 7-én és 8-án *Gajary* László dr. igazgató és *Kraft* Béla gazdasági tanár vezetésével tanulmányi kirándulást rendezett. A program legnagyobb részét a *pápai mezőgazdasági szakiskola s tan gazdaságának* tanulmányozása alkotta, ahol *Szabó* János igazgató és a tantestület vezetése mellett megtekintették az iskola kertészetét, a tan gazdaság majorját, gép- és eszközkészletét, a takarmánysilót s az iskolával kapcsolatos magyarországi állami baromfitelepet, s rövid ismertetés során tájékozást nyertek a vetésforgókról és az egész gazdaság üzeméről. Este résztvettek a napi rendelkezésen és a szakiskola növendékeinek tiszteletükre rendezett *gazdaköri gyűlésén*. Másnap hajnalban megfigyelték a majorban folyó munkákat, délelőtt pedig a városban megtekintették a *Perutz*-féle szövőgyárat, az *OMTK tejüzemét*, *Pátkai* Lajos bér gazdaságát és a város építészei nevezetességeit. Ebéd után elbucsztak a vendéglátó szakiskolától s visszatértek Székesfehérvárra.

Mátészalka

A *mátészalkai m. kir. téli gazdasági iskola* téli félévének záróvizsgálóját március hó 12-én, vasárnap tartották meg. A vizsgán *Mátészalka* értelmisége és gazdatisáradalma, valamint a téli iskolát végzett aranykalászos gazdák nagy számban vettek részt. A növendékek a szakfolyóirakból és közismereti tárgyakból szép előhaladásról tettek tanúságot. A vizsga végeztével az ifjusági önképző gazdakör ünnepélyes következett, melyben gazdasági szakelőadások mellett hazafias szavalkatok és énekszámok gyönyörködtették a közönséget. A földművelésügyi minisztérium részéről *Banke* Antal gazdasági tanár legnagyobb megelégedését és elismerését fejezte ki a szép eredményért, majd a szorgalmasabb ifjak között kiosztotta *Streicher* Andor alispán által ajándékozott diszkutációs könyveket és egyéb jutalomtárgyakat.

HETI TEREFERE

Mehemed meg a sógora.

— Olyan a politika a szegény embernek, mint télen a szabadban rakott nagy tűz. Ha igen nagyon közel megy hozzá, megégeti magát. Ha pedig eltávolodik tőle, megfagy. Különösen, ha el is alszik közbe, mint a gazdaközönség szokta néha — véli beszélgetés közben *Dara Béni*.

Szita Bódi félajakról hümmment:

— Aludni is köll! Sok a huncutság máma. Jó, ha nem látunk mindent.

Dara Béni szemöldöke felugrik:

— De akkor azt is elszalasztod, amit látnod kéne!

— Hát vagyigaz. Azért nézzük két oldalról is. Az egyik jobbról, a másik balról.

— És nem látunk egymástól semmit, mint az egyszeri legények, akik egy lánynak tették a szépet, de végül a lányt nem is látták, csak egymásra figyeltek, amíg karóra nem mentek s az egyik az ispotályba került, a másik a zsandár kezére, a lány pedig férjhez ment máshoz.

— Nofene! Így azért még se lesz — dörrent a szoba *Szita Bódi*. — Okosabb annál a gazdaközönség.

— Ugy volna jó! — véli *Dara Béni* is. — De csak még se azt látom ez idő szerint. Igen nagy az egymás irányába való ungodkodás. Sok ember nincs most tisztában önmagával miközülünk, hogy mi a fene módon is igazodják a környülálláshoz és végül is ide-oda szaladgál, mint Szibériában a boldogtalan *Mehemed*, akinek esetében a khán se tudott igazat tenni.

— Ki volt az a *Mehemed*?

— Egy gazdag cseremiszt legény a *Jeniszei* mentén. Annyi jurtája (sátara) volt a házinépének, hogy itt két falu háza kifutná belőle, s annyi iramszarvasa, hogy fél megye tehene sincs annyi.

— S mi történt vele?

— Ez az, amit el akarok mondani. Ez az *Mehemed*, bár volt már több asszonya, mert ott az a divat, feleségül vett egy özvegyasszonyt, aki igen szép és kívánatos teremés volt, de volt neki egy tizenhatéves szép lánya, akit magával hozott. S abból keletkezett a bonyodalom, mert a *Mehemed* apja, az öreg *Kara*, beleszeretett a szép lányba és el is vitte a jurtájába. Így lett az öreg cseremiszt a saját fiának a veje s a *Mehemed* mostoha-lányából a *Mehemed* anyósa.

— Érdekes történet!

— Várj csak! Itt még nincs vége. A *Mehemed* feleségének nemsokára fia született a kis *Musztafa*, aki az öregapjának sógora lett, az édesapjának pedig nagybátyja, mert öccse volt az apja mostohaanyjának. De a bo-

nyodalom még inkább fokozódott, amikor *Mehemed* mostohaanyjának is született egy kislánya, a gyönyörű szép *Ali*, akinél szebb cseremiszt gyereket messze földön nem látott ember.

— Hát az kinek miye volt? — érdeklődik *Szita Bódi*.

— A kis *Ali*? Az a *Mehemed*nek testvére és unokája lett egy személyben, mert anyja *Mehemed*nek mostohaanyja és mostohalánya is volt. A *Mehemed* felesége pedig sógornője lett a saját férjének, mert az öreg *Kara* felesége az ő lánya volt. No, érted-e?

— Akár a mai közigazgatási helyzetet! — nevet *Szita Bódi*. — De fejezd már be, mi lesz ebből?

— Hát az, hogy a szegény *Mehemed* végül férje volt a saját feleségének, de unokája is. Mivel pedig a sógornője férje és a sógornője sógora ugyanaz az egy személy volt, *Mehemed*ből végül is a saját sógora lett.

— Előbb lesz sült tők a fejem, mint ezen eligazodom — sercent *Szita Bódi* a pipa mögül.

— Hát azt megérted-e, hogy gazda legyen a gazdának ellenzéke? Az is csak *Mehemed*, aki a saját sógora. Maga se tudja, mi.

Szita Bódi olyan füstöt ereszt, mint a bugó masina, de lassan feleli:

— Nem is helyénvaló!

— De nem ám! — emeli a hangot *Dara Béni*. — A gazdaérdek úgy is elsikkadt világszerte. Nincs annak más védelmezője, mint a gazda maga. Ha most az is megkeveredett és szalad fűhöz-fához, nem is közüle való khánokhoz, hogy adjanak neki önmagával szemben igazat, akkor bizony úgy belegabalyodhatik a környülállásba, mint légy a pókhálóba. A gazda gazda. Annak egy a célja, egy a baja, egy legyen a politikája is: közös akarrattal segítsen önmagán...

JÁNOS GAZDA.

Máról-holnapra gazdag ember lehet, ha kihúzzák a sorsjegyet egy főnyereménynyel. Új sorsjáték, új reménység! Április 7-én kezdődik az új osztálysorsjáték, melyen 300.000, 200.000, 100.000 pengő is nyerhető. Összesen 42.000 nyereményt sorolnak ki, közel 8 millió pengő készpénzben. A sorsjegyek ára: egész 24, fél 12, negyed 6, nyolcad 3 pengő az összes főárusítóknál. Minden egyes sorsjegyen egyenlő a nyeresési esélye, tehát egyik sorsjegyszám olyan, mint a másik. A különleges, vagy a kiválasztott szerencseszámoknak nincs semmi előnyük! Ép úgy nyerhet 4-5 számjegvű sorsjegy, mint az 1-2, vagy 3 számból álló sorsjegy. Fődolog, hogy szerencsésje és kitarátsa legyen!

SZÖVETKEZETI ÉLET

Pinceszövetkezet alakítanak a somlói gazdák

Március 16-án *Devecserben* a somlói hegyi szőlőgazdák népes értekezlet tartottak, melyen résztvettek: *Schandl Károly* dr. országgyűlési képviselő, *Karsay Sándor* járásbíró, *Belák Endre* főszolgabíró, *Szalay József* OKH aligazgató, *Tóth Béla* dr. ügyvéd, *Schneller István* gazdasági felügyelő, *Reissig Géza* ny. huszárezredek, *Kajcsos István*, az Erdődy-uralalom megbízottja, *Koncskó Zoltán* főintéző, az Esterházy-uralalom képviselője, valamint a Bencés- és Cisztercita-rend megbízottai, *Antal Lajos* kanonok, *Erdős Imre*, a vármegyei hegyközségi tanács titkára, *vitéz Orbán József* és *Alasz Miklós* plébánosok, a somlói hegyközségek elnökei, *Klausberger József* alapítványi erdőtanácsos, *Szalay László* dr. járási tisztiorvos és még sokan mások.

A megjelentek *Malcomes Gyula* báró földbirtokos elnöklété alatt elhatározták, hogy megalakítják a *Somlói Bortermelő Pinceszövetkezet* állam kölcsön igénybevétele nélkül, a tiszta önszegély alapján. *Schandl Károly* dr., a kerület országgyűlési képviselője, vázolta az előzetes megbeszélések eredményeit és kifejtette a megalakítandó szövetkezet feladatát. Rámutatott arra, hogy a szövetkezetnek kicsiben kell kezdenie működését és a szövetkezet tagjai csak üzletreszük erejéig felelősek. Bejelentette továbbá, hogy az *Országos Központi Hitelszövetkezet* az új szövetkezet tagjai közé beveszi és támogatni fogja.

A megjelentek örömmel vették tudomásul a Pinceszövetkezet megalakulását, majd *Szalay József*, az OKH aligazgatója, ismertette az alapszabályok fontosabb rendelkezéseit, mely-lyel kapcsolatban élénk vita indult meg a szüretelés megkezdésének ideje és az értéktelenebb, gyengébb fajták termelésének megszüntetése körül. Az értékesítés megkönnyítése végett két helyen, *Devecserben* és *Somlóvásárhelyen* nyilvántartást fognak létesíteni a rendelkezésre álló bor-készletekről és *Budapestben* poharozót. Tervbe vették egyes vidéki városok bekapcsolását is.

Nagy örömmel fogadta az értekezlet a „*Falu*“ *Országos Földműves Szövetség* által rendezendő pünkösdi somlói kiállítás tervét is, mely főleg a somlói bor propagandáját fogja szolgálni, de ugy gazdasági, mint néprajzi értékeket is bemutat. *Budapest-ről* nagyobb számú látogatót várnak erre a kiállításra.

Az értekezlet egyhangulag tudomásul vette az alapszabálytervezetet

és az *Országos Központi Hitelszövetkezet*tel karöltve a szervezőbizottság az üzletrészjegyzést megindította. Előreláthatólag még a nyár előtt megvalósul ez az oly rég óta nélkülözött *pinceszövetkezet*.

Az 1930. évi exporthitelek meghosszabbítása. Az *Országos Központi Hitelszövetkezet* igazgatósága néhány nappal ezelőtt küldötte szét körlevelét a köteleki hitelszövetkezetek tagjaihoz, melyben az *1930. évi II. számú exporthitelek folyó évi június 30-ig való meghosszabbítása iránt intézkedik.* A körlevél értelmében azok az adósok, akiknek a szövetkezetek igazgatósága az exportkölcsön meghosszabbítását megfelelő biztosítékok mellett megszavazza, tartoznak három havi lejáratall kiállított váltóikat a hitelszövetkezetnek beadni. A kölcsönök után az adósok évi 8 százalék kamatot fizetnek.

Galgahévízen és Százhalombattán tej-szövetkezet alakult. *Galgahévízen* március hó 18-án alakult meg a helyi tejszövetkezet mint az *Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ* tagja 101 taggal és 119 üzletrésszel. Az igazgatóság tagjai: *Vitéz Solti István, Benedek András* és *id. Mészáros István*, a felügyelőbizottság tagjai: *Mészáros István, Darnyik Máttyás, Kolesza András, Kis Mihály* és *Darnyik Pál* lettek. — *Százhalombattán* március hó 19-én alakult meg a szövetkezet szintén az *Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ* kötelékében 41 taggal és 83 db. üzletrésszel. Az igazgatóság tagjai: *Stich Antal, Szabó Ferenc, id. Tóth György*, a felügyelőbizottság tagjai: *Tóth Márton, Radovics Elek, Csupics Miklós, ifj. Tóth György* és *Major István* lettek. — Nagyön helyeseljük a szövetkezetek alakulását, mert ha a most készülő miniszteri rendelet véglegesen dönt a budapesti piacon a tej forgalombahozataláról, a már szövetkezett gazdáknak nem kell kapkodni fűhöz-fához, nem lesz eladatlan tejük s előre tudják, hogy *Budapest* és környéke tejellátásában mekkora tejmeccnyiséggel vehetnek részt.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Telepítési értekezletet rendez a Magyar Gazdaszövetség.

A *Magyar Gazdaszövetség* abból a célból, hogy a mindenkor felmerülő birtokpolitikai kérdésekben egészséges közvélemény kialakítását előmozdítsa, birtokpolitikai és telepítési állandó szakbizottság alakítását határozta el. Ennek a díszelnökévé *Albrecht királyi* herceget, elnökévé *Mayer Jánost*, ügyvezető elnökévé pedig *Czettler Jenőt* választották. A bizottság a közel jövőben széleskörű telepítési értekezletet rendez, mely, tekintettel a kormányának a nemzeti munkatervben elfoglalt és több nyilatkozatban megismélt álláspontjára, e nagy horderejű mezőgazdasági és társadalompolitikai kérdés megoldásának lehetőségeit szakemberek bevonásával tartandó folytatatólagos értekezleteken fogja tisztázni.

A cukorrépa-termelés feltételei.

A *Magyar Cukorrépa-termelők Országos Szövetsége* hosszas tárgyalás után megállapodott a cukorgyárakkal az új kampány termelési feltételeiben. Ezekről a feltételekről az egyesület a következő tájékoztatást adja: *Míg tavaly 7 és félmillió métermázsára tartoztak a gyárak leszerződni, addig az ideai termelési évben 8 millió métermázsára, amelyet kötelesek a gyárak átvenni. Ez a félmillió métermázsás többlet 4000 kat. hold répa-területnek felel meg és mintegy 200.000 újabb munkanapot jelent a mezőgazdasági munkásság számára. Ez a többlet azonban nem esik sem az új termelők javára, sem a régi jogosultak kontingense javára, hanem annyival kevesebb mázsa lesz stornírozható a cukorgyárak részéről. A répa tisztasulyu, métermázsánkénti ára a múlt évi 2.15 pengő marad, ami számszerűen úgy tűnik föl, mintha nem sikerült volna a tavalyival szemben javulást elérni, a valóságban azonban a 2.15 pengős répaár jobb, mint a múlt évi. Tavaly ugyanis volt a megállapodásnak olyan pontja, amely szerint, ha a cukor belső fogyasztása bizonyos mennyiség alá süllyedne, akkor a termelők megfelelő kulcs szerint visszatérítést tartoztak volna a gyárak részére teljesíteni. A múlt év utolsó negyedében a belső cukorfogyasztás az előző évi hasonló időszakhoz képest csaknem változatlan maradt, az idén azonban januárban és februárban a cukor belső fogyasztása 5—6000 métermázsával csökkent. Mégis sikerült ennek a kockázatát a termelőkről elhárítani, s ez teszi kedvezőbbé a 2.15 pengős répa-átvételi árat. A répa-árát a múlt évi egy pengővel szemben 80 fillérben sikerült megállapítani s újabb könnyítés az is, hogy a répa-szállítás ideje alatt a termelő a fennálló követelése erejéig, hetenként kamatmentes á contóhoz (előleghez) juthat.*

Németország az oka a tojás-katasztrófának.

Az elmúlt hét súlyos összeomlást okozott a nemzetközi tojáspiacokon, egyuttal válságot hozott a magyar tojáspiacra is. A katasztrófa kiindulási pontja: *Németország elzárkózása.* A németek elzárják a külföldi tojás bevitelének útját. Hetven márkára emelték fel a vámot. Egy láda, vagyis 1440 darab magyar tojás tehát csak 70 márká vammal juthatna *Németországba.* Ez olyan ár, amelyet a leromlott német fogyasztás nem tud megfizetni. Hiába kintün a magyar tojás: a német evők nem vásárolhatják, mert a vámemelés rendkívül magas fogyasztói árat vonna maga után. Nálunk február hó vége felé még 6.5—6.75 fillér volt a tojás nagybani ára. Most 4.5 fillérre ment vissza. Nagykőrösön 3.5—4, Makón 3—3.5, Jánosházán 4 fillér a tojás termelői ára. De legalább fél fillér jut a tojásközvetítőnek, a gazda tehát legjobb esetben 3 fillért kap. *Budapestre* szállítva 1 fillér a vasuti költség. Sovány vigasz, hogy katasztrófálisan érinti a német vámemelés a többi tojás-termelő államot is. *Hollandiában* olyan nehézé vált az értékesítés és olyan katasztrófális összeomlás fenyegeti a tojáspiacot, hogy a *hollandi tojás-kereskedeleme elhatározta: egyelőre 10 millió darab tojást kivon a forgalomból és a jobb értékesítés reményében hűtházban helyezi el.* Hasonló akció híre érkezett a többi tojás-termelő országból is.

H I R E K

Könyörgés a hazáért

Ostromoljuk az ég kárpitját,
Feltör imádságos jajsavunk.
Imádkozunk Jób türelmével
Mi száműzött szegény szomoruk.
Dicsőségünket eltemették
S lettünk hazánkban fosztott rabok,
Ajkunk zokogva küld egy fohászt:
Jó Isten: hívnek a magyarok.

Kezünk-lábunk bilincsbe verve:
Ajkunk is oly titkosan rebben,
Bú, s remény közt éldégélünk,
Ebben a roppant véres kertben.
Szívünket marcangolja a kín:
Égi Atyánk, hiszen te látod!
Add vissza szép magyar hazánkat,
Jó Isten: hívnek a magyarok.

Irtá: KÁPOSZTA FERENC
(Ipolyvecze.)

Hadirokkantak gyűlése a fővárosban. Több mint ezer tag részvételével zajlott le március hó 19-én a hadirokkantak Budapest-terévvárosi nagygyűlése, melyet a HONsz a be-terjesztett hadirokkant-törvényjavaslat sérelmes pontjainak megváltoztatása érdekében hívott egybe. A gyűlés szónoka, **Sárkány Ferenc** csoportelnök, az igazságra hivatkozott beszédében, amikor a hadirokkantak részére *kenyeret és megélhetést* követelt. Vitéz árvátfalvi Nagy István országos elnök a hadirokkant törvényjavaslat hibáit bírálta. Hibáztatta a 120 pengőn felüli hadirokkant ellátásának jövedelmi adó alá vonását, 50 százalékos jegykedvezményt kért a MÁV vonalaira a hadirokkantak részére, törvényben kérte a hadirokkant-ellátás fedezetének rögzítését és a kihalást által felszabaduló összegeknek az ellátás javítására való fordítását. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, mely az országos elnök által hangoztatott kívánságoknak a törvény útján való beváltását kéri.

„Agrár” cigarettát hoz forgalomba a dohányjövődék. A dohányjövődék az Országos Mezőgazdasági Kiállítás alkalmából Budapesten 20-as egységű dobozokban 6 filléres darabonkénti egységáron „Agrár” szivarkát bocsát forgalomba. Az „Agrár” szivarka úgy a kiállítás területén levő, mint az összes budapesti dohányrudákban, nemkülönbön a budapesti pályaudvarokon és hajóállomásokon vásárolható.

A kormány leszállította a félbarna kenyér árát. A kormány rendeletet adott ki, melyben azíránt intézkedik, hogy Budapest székesfővárosban, Albertfalván, Budafokon, Csepelen, Kispesten, Palotaujfalu, Pesterzsébeten, Pesthidegkúton, Pestszentlőrincen, Pestujhelyen, Rákospalotán, Rákosszentmihályon és Újpesten az eddigi

Káposzta Ferenc

ipolyveczei gazdaifjú, aki a „Vasárnap” Nagyatádi Szabó István verspályázatán díjat nyert.

félbarna elnevezéssel forgalomba hozott kenyér kicsinybeni eladási ára nem lehet több 40 filléernél.

Március 15-iki ünnepély Peremartonban. A község közönsége részére a márciusi ünnepélyt folyó hó 14-én este a Nép-házban tartották meg Kovács Ella tanítónő, Mansz elnök rendezésében. Az ünnepély Szakáts Sárika prologójával kezdődött, aki előszóval tolmácsolta a következő jelenetet, amikor a csonka haza elrabolt részeit Gonda Baba, Baranyay Bébi, Balai Margit és Mészáros Margit, mint angyalok Vuicsák Antal gyártelepi tanító harmonium kísérete mellett helyezték vissza eredeti helyükre. A következő számban Lacza Bözsike, a Mansz jegyzője, mély érzéssel, a hallgatóságot magával ragadva, adta elő az ünnepély alkalmi nagy költeményét. Utána bájosan és kedvesen szerepelt Linde Bözsike monológjával, amikor a közönséghez szólva elbeszélte, hogy miképpen kapott egy-egy szál virágot az ére-Petőfőtől és márvány-Kossuthtól és hogy azokat az ő jó kívánságaival megtoldva el fogja küldeni a mi nagy angol lord-barátunknak. Az ünnepi szónok Angeli Márton jegyző volt, aki a márciusi ifjak példájának követésére buzdította a mai fiatalságot. Nagyon helyesen szerepelt Karner Irmus elemista növendék kis szavallattal, valamint Fekete Róza és Hurda Margit szintén kis elemisták. A következő jelenetben Strobl Tibor és Ottó, Mészáros Mariskával idéztek elő derüs hangulatot, amikor a két kis elemista egymással versengve küzdenek azért, hogy melyikük legyen a dicsőség a Talpra magyar elszavalásával. Strobl Tiboré a győzelem, aki büszkén, kis kezét az égre emelve, mondja el Petőfi halhatatlan versét. Az utolsó műsor-szám volt Fischer Ferenc jegyzőgyakornok szavallata, majd a szép ünnepély a Himnusz eléneklésével véget ért.

A 101 éves egri Rozál néni, hogy emlékezik vissza a fiatal Ferenc József-re?... Eger egyik városvegi picinkó háziközfában éldegél szegényes gondok, bajok között a görnyedező hátu, alacsony, öreg, ősz Rozál-néni, aki 1832 március 8-án született, tehát Isten különös kegyelméből mérge a 101-ik esztendejét. Még ma is maga gondolja magát. Egy vágya van még... *Husvétkor* szeretne elmenni a barátok

templomába, hogy ott imádkozhasson még egyszer... Tengersok emlékezései közül egyik legérdekesebb, amelyben az akkor még csak eszázár ifjú *Ferenc Józsefről* emlékezik... — Egyszer meg a király is itt volt! — mesélget a 101 éves Rozál néni. — Rengeteg nép gyűlt össze, oszdt az mind látni akarta. Odavezették, ahol az angol-apácák vannak. Elkezdtek kiabálni: „Ott a király! Ott a király... Az a vékony!” Hát ott volt. *Vékony*, hosszasaruc fiatalka volt akkor. Szinte mintha most is látnám. Kis pirosság volt az arcán... Többet sose láttam. Ennek öröme nagy *cifraság* volt akkor. A lányok fehér ruhában, piros csizmában, a legények búszájú ingben, ráncoszáru eszímában mulattak! — S hogy most erre rá gondolt, még most is elmosolyodott a 101 éves egri Rozál néni, amint azt az „Eger”-ből olvastuk.

A törökszentmiklósi háztartási tanfolyam záróvizsgálja. Március hó 5-én tartották meg *Törökszentmiklóson* a harmadik 6 hetes háztartási tanfolyam, kézimunka- és háztartási kiállítással kapcsolatos záróvizsgáját *Tar Gyula* m. kir. gazdasági főtanácsos elnöklése mellett. Az érdeklődők nagy száma hallgatta meg a vizsgán a növendékek elméleti tudását, gyakorlati készségükről pedig a kiállítás tett tanuságot. A felszerelés *Törökszentmiklósról Szigetvárra* került, ahol március hó 17-én megnyitott az újabb háztartási tanfolyam.

Tíz pengő egy darab idei liba. Március 15-én futott be Pestre az első teherautó, amelyen két ketrecben 20 idei liba szorongott. Az első pillanatban a bizományosok nem tudtak mit tenni a husz libával, mert a viszonteladók nem akartak egyelőre újdonságot vásárolni. Két nagyvendéglő bevásárlója jelentkezett kilenc óra tájban s ezek megfizették a darabonként kért 10 pengős árat. Ezen az áron csak az egyik ketrec újdonság kelt el, a másik ketrec később 9.50 pengős áron cserélt gazdát. Ezek a Vámház-körutli csarnokba kerültek, ahol 12.50 pengőre emelkedett az áruk.

Szerelmi dráma három halottal. Hármas halálos dráma történt március hó 18-án a Mezőkövesd közelében lévő *Egerfarmos* községben, ahol *Kun Ferenc gazda agyonlőtte Tóth Gáspárt, leányát, Csörgő Józsefnét agyonszurta és azután öngyilkos lett.* Csörgő József, az agyonszurt asszony férje, már négy esztendeje Amerikában él. Csörgőné barátságát kötött Kun Ferencel. Három héttel ezelőtt Csörgőné apja unszolására — mint már máskor is — megint elhagyta a 31 éves gazdát. Kun Ferencet ez nagyon elkeserítette. A gazda este az állomásnál meglegste az asszonyt. Amikor Tóth Gáspár odaért Kun Ferenc mellé, *Kun hirtelen előrántotta revolverét és szívenlőtte az öreg gazdát. Tóth Gáspár nyomban meghalt. Leánya sikoltozni kezdett, mire Kun előrántott egy 15 centiméteres disznó-ölökést és azzal tiszter hábaszurta Csörgőné, aki a helyszínen elvérzett. Azután hazasietett s ugyanazzal a fegyverrel, amellyel Tóth Gáspárt agyonlőtte, föbelőtte magát.* Amikor a szomszédok rátaláltak, már halott volt.

PÁSZTORTÜZ

A tárkányi legények

Egyszer-egyszer nem árt, sőt tanulságos, tul a trianoni határon pusztuló magyar testvéreinkre is átpillantani. Most az oláhoktól elrabolt bihari részekre ballagjunk el lelkeim. Belényes hegyvidékén a valóságos oláh mócság és az eloláhosodott egykori gyászmagyarság tengernyi tömegei között századok óta áll rendületlenül és rendíthetetlen szilárd magyar szigetként büszke kálvínista magyarjaival Mezőtárkány falu. A legtisztább, a legdolgosabb magyar falu volt ez hajdanta az egész Biharországban. A legkeményebb gyalog és huszár katonák is ebből az egykori híres hétszilvafás nemes faluból kerültek ki. A legényeik mind darutollat viseltek. Az apák kezében is azonban az árvatölgyön úgy forgott a ragyogó rézfokos, akár gerezdes rézbuzogány, hogy ahol a tárkányiak közbeütöttek, oszlott ott a vásár, s tágultak mellőlük a követ- és viceispán-választók. A környékező oláhok tolvajságaitól és zsványságaitól mindig mindenben távolállottak ezek az emeltfejú, tiszta puritánok, akiknek volt is azután oláh, mint magyar előtt századokon át nagy tekintélyük és becsületök.

Ma bezzeg!! . . . Csupán egyetlen megtörtént esetet mondok el . . . A 20—22 év körüli Sebestyén Péter, Kovács János és Zsupor István tárkányi legények, mivel szünetel még a nagyobb mezei munka, körülnézni, hirt hallani betódultak mostanában a belényesi hetivásárra. A vásár után egy-két pohár borral fel is melegítettek magukat, — a borital odaát is olcsó . . . Azután Belényes városból kiérkezvén, nótára zendítettek és az egész uton nótázgatván ballagtak hazafelé, mignem már Tárkány község határában összeakadtak több oláh emberrel, akiknek a fülét bántotta a magyar nóták, s mindjárt a fiukra támadtak:

— Nem tudjátok, hogy nem szabad magyarul énekelni?! A tárkányi legényekben is ám megpezdült az ősi virtus, s őszintén odafelelték:

— Ki parancsol nekünk, hogy ne énekeljünk?! . . . Ugy énekelünk, ahogy tudunk! S ezzel utjaik el is váltak, de nem fejeződött be a dolog, mert pár óra múltán csendőrök jelentek meg a már éjszakai álmukat pihenő legények lakásán és a csendőrkapitányba hurcolták a mítsem sejtöket . . . S miután puskatussal, korbáccsal, bottal, pofonnal, ruqásokkal a szokásos módon megkezdődött az oláh-granicsárok kihallgatása, kiderült, hogy éppen azok az oláhok jelentették fel a tárkányi legényeket, akikkel a magyar nótázás miatt összetűztek. A vásáros oláh emberek vádja szerint Tárkány községben,

még az este ismeretlen tettesek sulyosan össze is verték őket, ezek pedig, szerintök, nem lehettek mások, mint éppen a nótás legények . . . Sőt sulyosbításul még azt is rájuk kenték, hogy ezek az átalakodott tárkányi magyar legények irredentánótákat énekeltek és hozzá gyalázták is az oláh államot. És e panasz jegyzőkönyve alapján és a legények kékfoltos szörnyű kihallgatása után megkezdődött az utazás — Nagyváradig . . . Amegy gyalogszerrel örsről-örsre, s hogy ne legyen kedvük többet énekelni a tárkányi legényeknek, üdvözlésül és bucsuztatásul minden örsön elagyabugyálták a szegény fiukat . . . A váradi oláh vizsgálóbíró „fogadjistene” sem volt külön, mindjárt elrendelte ellenök 30 napos vizsgálati fogságot . . . Egy feketekendős öreg magyar aszszony (az egyik letartóztatott legény édesanyja) és két ködmönös tárkányi legény (a fogoly fiuk testvérei) sirva néztek a szomorú menetet, amikor a három nótás magyar legény össze-történ, félig máris agyonverten, elindult a váradi oláh tömlőc felé . . .

MÓRICZ PÁL

Görömbölyben meghalt Mussolini Nándor vasuti munkás. Március hó 11-én nagy részvét mellett temették el Görömböly községben Mussolini Nándor nyugalmazott vasuti kőművest, aki Mussolini olasz miniszterelnök unokabátyjának mondotta magát. Mussolini Nándor 1861-ben az olaszországi Campo Formioban született, még fiatal korában Magyarországra költözött. Itt is nősült meg. Tökéletesen beszélt magyarul. Néhány évvel ezelőtt utlevelet kért Olaszországba és onnan visszatérve elmondotta, hogy járt a Ducenál, aki igen szívesen fogadta. Halálos ágyán megkérte környezetét, hogy értesítsék Mussolinin haláláról.

Könnjü annak . . .

Könnjü annak, kit kegyel a szerencse,
Kinek kedvez, kit soha nem kerül;
Könnjü annak, ki dus a földi javakban;
Homlokán gond sötét terhe nem ül.

Nehéz annak, kit kerül a szerencse,
Kit nem szeret, kinek vállán nem ül;
Nehéz annak, ki csak bus könnyekeket lát,
Mosolyt soha nem; végre — elmerül.

Könnjü annak, kit nem hágy a szerencse,
Kihez jó s így bánata nincs belül;
Könnjü annak, ki könnjet soha nem lát
S egére bus felleg soha nem ül.

Nehéz annak, kit tagad a szerencse,
Kihez hütlen s nem hívja gyermekül;
Nehéz annak, ki nélkülözve szenved,
Mig végre boldogságba szenderül . . .
Irta: ifj. SZABÓ LAJOS.
(Somogyagyabajom.)

TANÁCSADÓ

Többeknek sajnálattal üzenjük, hogy a gyümölcsfakézelési tájékoztatónk kinyomtatott és így nem küldhetünk. A földművelésügyi minisztérium nemrégiben kiadott egy ilyen könyvet, melyet lapunk multheti számában ismertettünk. Tessék azt megrendelni, mert elsőrangú szakkönyv és olcsón, 90 fillérért, beszerezhető. A pénz bélyegben is beküldhető a következő címre: M. kir. Földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági szakoktatási osztály, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.

Kérdés: Kaphatok-e ismertetőt a Pathé mozigépek működéséről, áráról és a rendelkezésre álló filmműsorokról? (V. L., Karacskeksi.) — **Felelet:** A kért részletes tájékoztatót elküldöttük címére. Mielőtt véglegesen döntene Ön, vagy az egyesület a gép megvételéről, feltétlenül kérdezze meg szerkesztőségünket arról, hogy a kiválasztott típus az Önök céljának megfelel-e?

Kérdés: Tessék a „Tanácsadó”-rovatban közölni velem, hogy mi a neve és hol lakik az olasz követ? (G. J., Kigyópuszta.) — **Felelet:** Az olasz királyság magyarországi követe: herceg don Ascanio Colonna, lakik: Budapest, IV., Eszterházy-utca 30.

Kérdés: Közölhetnék-e velem egypár tojás- és baromfinagykereskedő címét? (A. B., Mezőberény.) — **Felelet:** Közölünk néhány címet: Flórián Ferencné, Budapest, IX., Központi vásárcsarnok, tojás-piac. Özv. Ágner Lajosné, Budapest, IV., Fővám-tér 6. Neuhaus Károly, Budapest, IX., Központi vásárcsarnok 90. Lampel József, IX., Lónyal-u. 36. Kerber testvérek, VII., Wesselényi-u. 53. A tojásárakat a „Vásár és piac” rovatunkban mindig megtalálhatja.

Kérdés: 1. Mennyibe kerül a vizum Csehszlovákiába és hol van az utlevélosztály? 2. Mi az értéke az 1917. évi 1000 koronának? 3. Mi az értéke az 1918. évi 800 koronának? (Özv. vitéz T. I. né, Fonyód.) — **Felelet:** 1. Nem közölte, hogy milyen vizumot akar váltani. Az egyszerű utazásra jogosító vizum ára 8 pengő; éves vizum, mellyel egy év alatt tetszés szerint lépheti át a határt, 15 pengő; köztisztviselők a vizumot 2 pengőért kapják. Szegénységi bizonyítvány benyújtásával ingyen vizumot is kaphat. Az utlevélosztály címe: Budapest, V., Lipót-körút 1. 2. Nem közölte, hogy az év melyik hónapjára vonatkozólag kívánja az érték megállapítását. Az év folyamán a korona értéke ingadozott, legmagasabb volt január hónapban, amikor 1000 korona 544 svájci frankot ért, ami ma 610 pengőnek felel meg és legalacsonyabb volt júliusban, amikor 1000 korona 408 svájci frankot ért, ami ma 454.51 pengőnek felel meg. 3. 1918 februárban 800 korona 460 svájci frankot (ami ma 512.44 pengő), decemberben 244 svájci frankot ért (ma ez 271.81 pengő).

A VASÁRNAP
TANÁCSADÓJA
↑
minden ügyben utbaigazít

Kérdés: Hol kapható és mennyibe kerül Madách: „Az ember tragédiája” című illusztrált könyve? (Sz. J., Jánosbátma.) — **Felelet:** Több kiadás van, a Zichy-illusztrációs mű ára 8 pengő; van egy amatőrkiadás is, annak ára 40 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban a fenti összeg, valamint 70 fillér portó beküldése ellenében. Másik kérdésére olvassa el a *Többeknek* címen küldött üzenetünket.

Kérdés: 250 köbcentiméteres D. K. V. motorkerékpárom dugattyújára mikor kell új gyűrűket tenni. Az Orbis cégtől vásároltam három évvel ezelőtt? (V. F., Gombolyag.) — **Felelet:** Az Orbis cég megszűnt. Érdeklődöttünk szakembereknél és közöljük, hogy az Ön motorkerékpárjának motorját három évi használat után, nemcsak új dugattyúgyűrűkkel kell ellátni, hanem csiszolni és a dugattyukart is rendbe kell hozni, mert a kétütemű motor ennyi idő alatt ezt a javítást okvetlenül megkívánja. Tessék a motort leszerelni és felküldeni Kiss A. és Fia cégnek, Budapest, VI., Vörösmarty-utca 45. szám. A javítás költsége, garancia mellett, 23 pengőbe fog kerülni. Ehhez jön még a postai szállítási díja.

Kérdés: 1. Kaphatok-e gyümölcsfajkezelési utmutatót? 2. Hol kaphatok és mennyiért „Virágtenyésztés” című könyvet? (I. S., Felsőmocsolád.) — **Felelet:** 1. Sajnos, már nem küldhetünk, elfogyott. 2. Czapáry B.: Virágtenyésztés című munkája kapható kiadóhivatalunkban: ára 8 pengő és 70 fillér portóköltséggel.

Kérdés: Tulhervitett viasz mirel tehető megint képlékennyé? (K. N.) — **Felelet:** Minthogy a magas hő vegyi bomlást idézett elő a viaszban, legfeljebb vízfürdőn megolvasztott viaszban elkeverve lehet használatosvá tenni.

Kérdés: Hol kaphatók brahma- és orpington-tojások? (N. J., Besenyszög.) — **Felelet:** Brahma-tojások kaphatók Csuzy Pálnál, Kamaraerdő (u. p. Budaörs), Mohos Pálnál, Budapest, VIII., Szeszgyár-u. 10. és Rákár Bélánál, Rákospalota, MÁV-telep 17.; Orpingtontojások pedig Czirók Zsigmondnál, Kispeszt, Beniczky-u. 10. és Tóth Salamonnál, Kisujszállás.

Kérdés: Engem, mint férjem özvegyét, a férjem után maradt egész ingó és ingatlan vagyonra megillet-e az özvegyi jog, tekintettel arra, hogy férjemnek első házasságából gyermeke, törvényes örököse van? (Egy hű olvasó.) — **Felelet:** Elvileg az özvegyet az egész ingó és ingatlan vagyonra özvegyi haszonélvezeti jog illeti meg, azonban az örökösök ezt illő tartásra korlátozhatják. Az illő tartás összege az elhalt vagyonától, társadalmi állásától függ, s azt általános szabállyal meghatározni nem lehet.

Kérdés: Tartozom-e menyemnek, illetve fiam özvegyének tartásdíjat fizetni? (Egy csomprádi előfizető.) — **Felelet:** Az Ön által előadott tényállás szerint fia haláláig, úgy fia, mint menyé az Ön házában laktak és az Ön gazdaságában dolgoztak. Hyen esetekben a bírói gyakorlat az apóst is kötelezi arra, hogy menyének tartásdíjat fizessen. Hogy ez a tartás milyen összegű kell, hogy legyen, azt az eset körülményeihez mérten állapítja meg a bíróság s így erre szabályt felállítani nem lehet. Nem tartozik azonban az asszony a természetben felajánlott tartást elfogadni. Legköszöbben teszi, ha megegyezik vele.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

I. S., Felsőmocsolád. Rejtvényeiből közlünk. — A. J., Rezi. A szóbanforgó könyvet mi február hó 25-én elküldöttük az Ön címére, sajnos, elkallódott valahol az uton. Kénytelenek leszünk ismét megküldeni. — T. A., Hottó. Rendkívül sajnáljuk, hogy Ön a mult esztendő novem-berében nyert jutalomkönyvet csak most — négy hónap mulva — reklamálja. Ha a könyvet nem kapta meg, ezért nem bennünket illet szemrehányás, hanem a postát. Mi ugyanis elküldöttük. Egyébként pótlólag küldöttünk egy könyvet. — Ifj. K. S. J., Tác. A kért lappeldányokot megküldöttük címére. — B. E., Makó. Előfizetése július hó 31-ig rendezve van.

T R É F Á K

Hogy lett a világháború?

Szabó Kálmán dr., a kecskeméti Városi Muzeum igazgatója közli ezt józú esetet:

A világháború első hetében két katoná poharazott a „Kisberetvás-ivóban”. Azt mondja a huszár a bakának:

— Tudod-e komám, hogy keletkezött a világháború?

— Nem tom én! — feleli a baka.
— Hát ugy, — folytatja a huszár — hogy a tavaly télön együtt vacsorázott a muszka cár Ferenc Jóskával. Ösznek, italoznak, eccő aztán aszongya a muszka cár: „Te Jóska! A zántiját, csak mögitatom én a lovam a nyáron a Tiszábu!” Erre aszongya Ferenc Jóska: „Mög ám a körösztantyád térgyekalácsába!” Ezön oszt összevesztek, oszt így lőtt a háború.

Alapos védekezés.

— Nem csoda, nagyságos rendőrfelügyelő ur, ha nem voltam a tett elkövetésekor beszámítható állapotban. A barátom Pálinkás, a barátnóm Somlai. (Tudniillik somlói bor.)

Az írástudatlan levélhordó.

Balog Andrászt a legnagyobb protekcióval kinevezték a faluba levélhordónak. Balog Andrásban meg is volt minden képesség ehhez a magas hivatalhoz, csak egy baj volt, nem tudott írni-olvasni. De hát akinek a jó Isten hivatalt ad, annak észit is ad hozzá.

Balog Andris mindennap elhozta a postáról a leveleket, leterítette azokat a piacon egy pokrócra és a falu népe

A Vitézi Rend örkényi gazdaképző iskoláját jeles bizonyítvánnyal végzett, 27 éves, családos fiatalember gazdaságban

állást keres.

Vállal gyakornoki, gazdai, botospáni, vagy magtárosi állást, már április hó elsejétől. A mesterséges borjunevelést kifogástalanul érti.

Leveleket a „Vasárnap” kiadóhivatalába „Buzakalász” jelígre kér.

odagyült, hogy mindenki kiválassza a maga levelét.

Egy napon ott tolongott a levélvárók közt a Mózsi korcsmáros is. Turkált a levelekben, ráakadt egyre, ami neki szól és zsebrevágta. Aztán megint turkált és megint talált egy neki szólót. Sőt talált egy harmadikat is. Mikor Balog András meglátta, hogy Mózsi zsidó már a harmadik levelét vágja zsebre, éktelen dühre fakadt és ráfordult:

— Nem teszi le mingyár azt a levelet, magának három és ott az a szegény Papp Miska már kéthete vár és egyses jut neki . . .

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

. e . s . e . T . i . n . n
(Beküldte Szemenyei János Orosházáról.)

2. Szórejtvény.

ostoba (t=d)	Jögvész (-is)
-----------------	------------------

(Beküldte Kardics Ernő Gógánfáról.)

3. Szórejtvény.

kerti vetemény (r=s)	TEDEK
-------------------------	-------

(Beküldte ifj. cs. Nagy József Kapos-szentbenedekről.)

4. Szórejtvény.

szil	Z Z Z Z
------	------------

(Beküldte ifj. Gusztics János Háromfáról.)

5. Szórejtvény.

menekült kat	a o
--------------	--------

(Beküldte Végel János Melykútról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 16-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 10-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Betyárkendője**. 2. Pontrejtvény: **Husvétí pirostojás**. 3. Szórejtvény: **Székesehérvár**. 4. Szórejtvény: **Csipkefüggöny**. 5. Szórejtvény: **Künnlevés**.

Megfejtették: Kovács Bálint, Börcsök Etelka, Palesó Józsi, Simon Viktor, Kiss István, Szemenyei János, Varga Anna, Günther Ferenc, Wieser Béla, Szücs Ferenc, László József és Bisz Mária.

Jutalomkönyvet nyertek: **Kiss István (Répevis)** és **Szemenyei János (Orosháza)**.

A 11. számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (16)

Egy kis papírgolyót talált. Gyorsan kisimitotta az összegyűrt papírost és olvasta az elmosódott írást:

„Megbeszélés szerint pont két órákor. Vigyázzon a piszeorra főpincérre.“

Cardon ijedten kapott az orrához.

A kutyafáját! — kiáltott fel elkeseredve.

Most magához tért a fiatal hölgy.

— Hol vagyok?

— A „Milliomosok Clubjában.“

— Hol van?...

— Az ön lovagja? Megszökött.

— Kicsoda ön?

— Kamarás.

— Ah!

Kivülről léptek hallatszottak.

A detektív átölelte a hölgy derekát.

— Szeret engem?

— Igen. Egy kicsit.

Durva hangok közeledtek az ajtóhoz. Pavlovsky hangja is behallatszott:

— Biztosítom önöket, uraim, hogy tévednek! Itt bent nincs senki!

— Mindegy — hallatszott a rendőrparancsnok hangja. — Mindent át kell kutatnunk, minden nevet meg kell állapítanunk.

Az ajtó előtti függöny széthúzódott és az ajtóban megjelent Pavlovsky és két rendőr.

— Kérem a nevét! — mondta az egyik.

— Fernandez professor, Vera-Cruzból.

— És a hölgy neve?

A detektív pár pillanatig gondolkodott valami néven. Ekkor az altiszt neve jutott eszébe.

— Kruppe kisasszony — válaszolta.

Mindkét nevet felírták, miután megnézték a detektív koholt névre szóló igazolványait.

Cardon vissza akart fordulni a hölgyhöz, de Pavlovsky a nyakába borult, átkarolta, össze-vissza csókolt és örömeiben ezt dadogta:

— Megmentőm! Hogy tudta őt eltüntetni? Ha itt lelik, ez lett volna a halálom. Örökké adósa vagyok! Tízezer frankot fog tőlem kapni!

Eközben kint a vendégek izgatottan tárgyalták a történeteket. Hirtelen felugrott egy ember az egyik asztal tetejére és kegyetlenül püfölte a kezében levő gongot. Általános csodálkozás. Mi fog még történni?

— Hölgyeim és uraim, — szólalt meg Gilió dr., mert ő volt, aki a gongot verte — nagyon kérem, ajándékozzanak meg figyelemmel néhány percre. Bocsánatot kell kérnem, hogy étkezés közben megzavartam önöket. Ugyanis én voltam az, aki lőttem, de csak vak töltéssel. Tessék, nézzék meg a revolvert. Elismerem, hogy ez hiba volt tőlem. Ha gondoltam volna arra, hogy zavarni fogja az önök vacsoráját, nem sütöttem volna el a revolvert. De csak azért lőttem, mert hiába csengettem többször is a pincérnek, hogy gyufát kérjek. Nyomorúságos kiszolgálás van itt. Ha ilyen eset adja elő magát nálunk Newyorkban, az „Excentrikus Klub“-ban, revolverdurranással térítjük észre a pincért. Ez ott époly általános, mint itt a csengetés. És nézék, kérem, még most sem kaptam egy szál gyufát. Ha pedig még sokáig nem fogok tudni rágyújtani a cigarettámra, másodszor is löni fogok.

Pavlovsky, a gazda, rohanva jött át a terembe és átnyújtott Gilió doktornak egy kis ezüst sárkányt, melynek szájából láng lobogott elő. Gilió doktor nyugodtan rágyújtott és a feszültség a vendégek éljenzésében és tapsban olvadt fel. Mindenki megkönnyebbült, hogy nem történt semmi komoly dolog.

— Nem is rossz tréfa, habár kissé erőltetett — gondolta a detektív. A rendőrjárat parancsnoka pláne ezer frankot követelt, hogy ő is megértse a tréfát.

A detektív mélyen el volt merülve gondolataiban és észre sem vette, hogy már régen tartja a karjaiban ezt a szép hölgyet.

— Hogy hívják? — kérdezte tőle a detektív.

— Kruppe Rózsának!

— Hogyan? Hát tényleg Kruppe kisasszonynak hívják?

— Igen. Hiszen tudja. Bizonyosan ő mondta meg magának.

— Hm. Rokona ön... —

— Az altisztnek? Igen, a bátyám.

— Igen?

Ugy látszott, hogy a mai napon nem lesz vége a meglepetéseknek.

— Igen, igen — mormogta a detektív. — Önt Kruppe Rózsának hívják és huga az altisztnek. És szeret engem?

— Igen, egy kicsit, — mondta és átölelte a detektív nyakát. — Mindenesetre hálás vagyok, hogy megmentett a rendőrségtől.

VIII.

GILIÓ DOKTOR AJÁNDEKA.

Cardon ezután Kruppe kisasszonyt minden ellenkezése dacára hazakísérte és végre ő is hazament. Megivott egy pohár sört és lefeküdt. Nyugodtan elaludt. Ma már nem akart többet ezzel a bonyolult kérdéssel foglalkozni. Tapasztalatból tudta, hogy az a legjobb, ha az agy a befogadott benyomásokat álom alatt szedi rendbe, értéktelenekeket elfelejti, a fontosakat pedig visszatartja.

Ótórai alvás után felébredt, megfürdött, elvégezte tornagyakorlatait és leült reggelizni. Nagyon jó hangulatban volt.

Hogy miért, azt maga sem tudta, de ez a jelenség megörvendeztette. Ha ugyanis jókedvűen fűtyörészett, ez mindig azt jelentette, hogy agya tiszta és értelme fel van fokozva. Nagyon jól ismerte a depresszió elviselhetetlen érzését is, amikor semmi sem sikerül.

Amikor házvezetőnője behozta neki tálcán a tojást és sonkát, megkérte, hogy hozza el könyvtárából az arisztokraták naptárát.

Szidrovsky Richárd gróf — olvasta — a Szidrovsky grófi család feje, született itt és itt, nőtlen, alezredes, hadügyminiszteri szárnysegéd, a titkos térképgyűjtemény főnöke...

Ily fiatal embernek igazán elég ennyi cím. Cardon evett, ivott és fűtyörészett vigan, mialatt homlokát mély ráncok szántották fel.

Főnöke a titkos... Na lám! A mi gróf alezredesünk felelős tényleg az erődítési tervekért, melyek közvetlenül az ő örökzetére vannak bízva.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 21-én.)

GABONATÓZSDE

Készárupiac. *Buza:* tiszai 76 kg-os 14.50—14.70, 77-es 14.80—15.10, 78-as 15.00—15.25, 79-es 15.20—15.40, 80-as 15.35—15.60; felsőtiszai és járszági 76 kg-os 14.00—14.15, 78-as 14.15—14.30, 79-es 14.50, 79-es 14.50—14.65, 80-as 14.65—14.90; fejérmegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 13.85—14.00, 77-es 14.00—14.25, 78-as 14.15—14.30, 79-es 14.35—14.50, 80-as 14.50—14.65. *Pestvidéki rozs* 7.40—7.50, *egyéb* 7.40—7.50; *takarmányárpa*, elsőrendű 9.90—10.00, másodrendű 9.60—9.80, *felvidéki sörárpa* 11.00—13.25, *egyéb* 10.50—11.00, *zab*, elsőrendű 8.80—9.00, másodrendű 8.60—8.70, tiszántúli tengeri 6.95—7.05, *egyéb* 6.90—7.00, *körpe* 6.15—6.25, *8-as liszt* 9.20—9.40 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra 14.10—14.14, májusra 13.95—13.96, októberre 12.07—12.08. *Rozs* márciusra 7.50, májusra 7.82—7.83, *Tenyeri* májusra 7.53—7.55, júliusra 7.96—7.97 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Az enyhe időjárás folytán a már eddig is élénk forgalom még fokozódott. Külföldről *lóheremag* iránt ismét érdeklődés mutatkozik, ára emelkedett, *Lucernamag:* A kínálat élénkebb, nyársárnak jegyzése némileg csökkent, mert a kereskedők még elegendő készletekkel rendelkeznek. *Más heremagoknak* is jó kelenődése van. *Takarmányrépamag:* A kereslet továbbá is csak igazán megbízható, magas csiraképességű fajazonos áru felé irányul, a nagymérvű forgalom miatt az egyik és másik fajtából a készlet már korlátozott. *Vetőburgonya:* Betegségtől mentes, kifogástalan árúból a készletek korlátozottak, különösen rózsaburgonya iránt igen élénk az érdeklődés. — *A budapesti áru-és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersárúért, 100 kg-ként, budapesti paritásban:* repce 27.50—28.00; köles, vörös 7.50—7.75; lucerna 85—100, lóhere 72—78, tavaszi búkköny 13—14; muharmag 9.75—10.00; lenmag, elsőrendű 30—31, másodrendű 27.50—28.50; tökmag, elsőrendű 22—23, másodrendű 19.50—20.00; napraforgó, fehér 17.50—18.50, vegyes 14.75—15.25; kék mák 122—125; borsó Viktória 13—14, expressz 20—24; szarított répaszélet 8—8.50; lencse kiszemű 24—28, nagy 32—38; bab: szokvány 9.25—9.75, barna 11—12, gömbölyű fürj 18—19, hosszú 16—17 pengő métermázsánként.

Abraktakarmányiac. Árpakörpe 8.25, borsóhéj 7.50, borsóörpóra 7.50, buzakonkoly 7, konkolydara 8, lenmagpogácsa 15, napraforgópogácsa 9.75, repcepogácsa 9, rozskonkoly 7, rozskörpe 6.50, rozsocsu 6.25, rozstakarmányliszt 9.50, szójababpogácsaliszt, nagyban 23, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 25, tökmagpogácsa 16 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4—5, harmadrendű, csomagolásra 3—3.80, muharszéna 3.20—5.40, lucernaszéna 5—7, alomszalma, elsőrendű 4, másodrendű 2.40—3.20 pengő métermázsánként.

Tenyézzmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 40—42, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—42, egy és féléves üszök 32—36, egy és féléves tinók 32—36, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként élő-sulyban.

Borjувásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 68—78, kivételesen 80, másodrendű 60—67, harmadrendű 46—58, élő bárány 52 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökör, közép 40—42, gyöngye 27—33, tehén, legjobb 37—43 fillér kilogrammonként élő-sulyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 86—90, közép 102—106, nehéz 105—106 fillér kilogrammonként élő-sulyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 150—300, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 120—250, számár 30—60, alárendelt minőségű lovak 25—170, vágólovak 20—115 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kisleveles ürök, páronként 100 kg vagy azon felüli sulyban 45—50, prima, fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 45—50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsával, páronként 6 kg sulylevonással.

Gyapju. A hazai piacon az elmúlt héten 90—95 filléres áron voltak elővételek középminőségű fésűsgyapjuból, míg a tavalyi időnyből fennmaradó készletből ezuttal sem volt eladás.

Nyersbőr. Marhabőr, 50 kllóig, magyar 40—42, tarka 50—52, borjubőr, rövid láb-bal 85—90 pengő kilónként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 10—12, tejszín 160—240, tejföl 100—160, centrifugált vaj kilogrammia kicsinyben 240—280, nagyban 190—200, szedett vaj 200—240, tehéntúró 50—80, juhtúró 180—240, juhsajt 160—260, trappista 160—260, emmentáli sajt 280—400 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Csirke 140—300, tyúk 200—400, káppan 300—400 fillér darabonként. *Leölt baromfi:* Hizott lud és ruca 170—220, csirke 150—260, tyúk 130—170, hizott pulyka 120—190, libamáj kilogrammia 400—1000 fillér kilogrammonként. Tojás darabja 4½—8 fillér.

Zöldség. Sárgarépa 10—20, petrezselyem 12—22, zeller 10—26, kalarábé 10—20, vöröshagyma 6—12, fokhagyma 20—70, cékla 8—16, fejeskáposzta 5—12, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 14—36, fejjesaláta, darabja 18—50, torma 30—160, burgonya, őszi rózska kilogrammia 10—14, Ella 7—10, kifli 18—24, gomba 200—360, fekete retek 10—20, hónapos retek csomója 30—70, sóska 140—240 fillér kilogrammonként.

Méz, pergetett 1.20—1.50 pengő kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 0.36—2.00, körte 1—4 pengő kilogrammonként.

Borpiac. Az árak kistermelőknél 1.20—1.30 pengő, uralági tételekért 1.40—1.60 pengőtől felfelé Malligand- és hektoliterfokonként. Finomabb hegyvidéki borok természetesen drágábbak.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben az összes szeszkatégoriákban változatlan áron történtek eladások. A *detailforgalomban* finomított szeszben voltak kisebb üzletek szállításra, denaturált szeszben 5 hordó vételnél 77 pengő, 1 hordó vételnél 81 pengő volt forgalom. *Gyümölcs-pálinka.* Gyér forgalom mellett *törkölyt* 2.60 pengőtől, *seprőpálinkát* 2.70 pengőtől

ajánlották. *Szilvóriumot*, idei nyári árut 3.70, 6-nyári árut 4, 6-kék árut 5 pengőig ajánlották 10.000 literfokonként, plusz 3 százalékos forgalmi adó. *Borpiac* ára változatlan, ismert feltételek mellett 33.97 pengő.

Fapiac. *Fenyőfában* a kereslet gyenge. *Lombfában* néhány erdővétel jött létre a viszonyoknak megfelelő árak mellett. *Tűzifában* a kereslet minimális. Nyári és őszi szállításra bükkhasáb ára 215—225, cserhasáb 180—190, prompt szállítandó bükkhasáb 265—270, cserhasáb 220—230, gyertyánhasáb 240—250, akáchasáb 210—220, hántott fa 300 pengő vagononként budapesti paritásban. *Faszén* kereslete gyenge. Retortafaszén ára 680—730 pengő ab határ, belföldi áru 650 pengő vagononként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára március hó 21-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* angol font 19.70—20.10; dollár 570.50—573.50; kanadai dollár 472—478; hollandi forint 230.80—232.20; német márká 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 16.91—17.01; szerb dinár 7.50—8; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.20—64.40; román leu 3.40—3.44; bolgár leva 3.95—4.25; olasz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 80.10—80.80 pengő.

Színarany kilogrammja 5150—5040; napoleon-arany darabja 31.70—31.30 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, március hó 26-án. Állat- és kirakodóvásár: Battonya, Füzesgyarmat, Szabadszállás, Turkeve.

Hétfő, március hó 27-én. Állat- és kirakodóvásár: Ádánd, Baracska, Gyömrő, Hajós, Kehida, Ócsa, Óskü, Szany, Szászvár, Tápióbiéske, Törökkoppány, Tiszatartján, Velence, Véménd, Zsámbok. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bükkösd, Mareall, Rédlcs, Tarján. — *Kirakodóvásár:* Szabadszállás.

Kedd, március hó 28-án. Állat- és kirakodóvásár: Pápa, Simontornya. — *Marha-, sertés- és kirakodóvásár:* Bal-kán.

Szerda, március hó 29-én. Állat- és kirakodóvásár: Dombóvár, Mány, Pápa, Simontornya.

Csütörtök, március hó 30-án. Állat- és kirakodóvásár: Nyírbátor. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Felsőseged, Kocsola.

Péntek, március hó 31-én. Állat- és kirakodóvásár: Mezöberény.

Szombat, április hó 1-én. Állat- és kirakodóvásár: Barcs, Diósvizsló, Erdőtelek (bizonytalan), Makó, Mezöberény. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kaposmérő. — *Ló-, sertés- és kirakodóvásár:* Nagyszakácsi, Zalalövő.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 MÁRCIUS 26—ÁPRILIS 1.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap III. 26

9: Hírek, kozmetika. **10:** Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. **11.15:** Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye; orosz zeneszerzők. **2:** Gramofonlemez; operaáriák, táncdarabok. **3:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos: „Időszerű gazdasági tanácsadó.” **3.45:** Az iskolánkülső népművelés rádióelőadása. **1.** Horn József dr.: „Szabad vagy irányított gazdaság.” **2.** Időszerű apróságok. **4.30:** Időjelzés, időjárásjelentés. **Majd:** Tóth Lia cimbalmozik; magyar dalok. **5:** „Raffael.” Lyka Károly előadása. **5.30:** Guttenberg György szalonzenekara, Dáni Dezső énekszámával; operettrészletek, táncdarabok, dalok. **6.45:** Sport- és íjgöversenyeredmények. **7:** Zilahy Lajos vidám esevegése. **7.30:** Operetelőadás a Studióból: „Végre Egyedül.” Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc. Rendező Kiss Ferenc. **Utána kb. 10:** Időjelzés, sporteredmények, hírek. **Majd:** Kiss Lajos cigányzenekara, Vargha Imre énekszámával. **11.15:** Roósz Emil jazz zenekara; táncdarabok.

Hétfő

27

9.15: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Kovács Mária énekel és Sonkoly István hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor; magyar és külföldi szerzők művei. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diáktérlőrája: „A pozsonyi diák.” **4:** Asszonyok tanácsadója. **4.45:**

Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A versenyevezős tréningje”: Kausser István előadása. **5.30:** Koczé Gyula cigányzenekari hangversenye. **6.30:** Német nyelvoktatás. **7:** Relle Gabriella operaáriákat és dalokat énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. **7.35:** „Egy színházi kritikus naplójából”: Szász Károly előadása. **8:** Gramofonlemez; operaáriák, keringők, táncdarabok, dalok. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **10:** „A harsona”: Turry Peregrin előadása. **Utána:** Az Operaház zenekarának hangversenye; komoly zene.

Kedd

28

9.15: Az államrendőrség zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Gramofonlemez; műdalok, magyar nóták, táncdarabok. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „A ma asszonya”: Csiky Jánosné előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Kiss Pál zongorázik; komoly zeneművek. **5.30:** „Kétezeréves ujság”: Kendy-Finály Gábor előadása. **6:** Losonezi-Schweitzer Oszkár szalonzenekari hangversenye; szórakoztató zene. **7:** Francia nyelvoktatás. **7.30:** Tarnay-est. Bevezetőt mond Szabados Béla. Közreműködik Kőszegi Teréz és Szedő Miklós (ének); zongorán kíséri Polgár Tibor. **8.45:** Időjelzés, hírek. **Majd:** Csorba Gyula cigányzenekari hangversenye. **10.10:** Időjárásjelentés. **Utána:** Magyar vonótrió hangversenye; komoly zeneművek. **11.15:** Megyeri Gyula jazzzenekara, Horváth Ernő énekszámával; táncdarabok.

Szerda

29

9.15: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Dénes József cigányzenekari hangversenye. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diáktérlőrája. „Szívárvány. — Délbáb. — Virág.” **4:** „Hogyan kormányozzák a világot”: Szigeti János előadása. **4.45:** Időjelzés, idő-

járásjelentés, hírek, **5:** „Rövidlátás — tollátás”; Brana János dr. előadása. **5.30:** Koromzay Dénes hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly zeneművek. **6:** „Büntetőjogunk az Árpádok alatt”; Bernalák Nándor előadása. **6.30:** Az I. honvédegyalozezred zenekari hangversenye; szórakoztató zene. **7.45:** A rádió külügyi negyedórása. **8:** Színüelődás a Stúdióból: „Bizánc”. Dráma 4 felvonásban, Irta: Herczeg Ferenc. Rendező Ódry Árpád. Utána kb. **10:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Bura Károly cigányzenekari hangversenye. **10.45:** Szórakoztató hangverseny; vezényel Polgár Tibor.

diákfelőrása: „A pharosi torony fénye.” **4:** Tavaszi versek; Hollán Lili szavallata. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Régi pénz”; Révész Béla előadása. **5.30:** Szórakoztató zene; zenekari hangverseny. **7:** Gyorsírótanfolyam. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Sába királynője.” Opera 4 felvonásban, 5 képb. Szövegét írta Monthall. Fordította Kern Aurél. Zenéjét szerezte Goldmark Károly. **A II. felvonás után:** Időjelzés, hírek. **A III. felvonás után:** Időjárásjelentés. **Az előadás után kb. 11.15:** Erdélyi-Patat Leó Jazz zenekara Vig Miklós énekszámaival; táncdarabok.

Csütörtök 30

9.15: Blaha Márta zongorázik, Hajdu Anna énekel és Türkössy Antal gordonkázik, zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly zeneművek, műdalok. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Házikvintett hangversenye; nemzeti táncok. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Leányok a jövő küszöbén”; Törökne Kovács Hermin előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Ungar Emil dr. m. kir. kísérletügyi főad-junktus: „A halak életmódjának felderítése.” **5.30:** Gramofonlemezek; népszerű olasz zene; hangosfilmrészletek. **6.30:** Angol nyelvoktatás. **7:** Csóka Béla magyar nótákat énekel Pertis Jenő cigányzenekarával. **8:** „Lidércsek”; Majthényi György elbeszélése. **8.30:** Az Operaház zenekarának hangversenye; komoly zeneművek. Utána kb. **10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Mándits jazz Vajda Károly énekszámaival; táncdarabok. **11.15:** Horváth Rezső cigányzenekari hangversenye.

Péntek 31

9.15: Gramofonlemezek; operatársulatok, operett-részletek, magyar nóták, táncdarabok. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Szervánszky szalonzenekar; szórakoztató zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió

Szombat IV. 1

9.15: Az I. honvédegyalozezred zenekari hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **10.30:** Porta Santa megnyitási ünnepség a Vatikánvárosból. **11.45:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Házikvintett hangversenye; keringők. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A Rádióélet gyermekjátsszóórása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A Szociális Missziótársulat előadása. „Missziós üzenetek.” **5.30:** Kétzongorás jazz. Előadja Kondor Leó és Polgár Tibor. **6.10:** „Az ember és a gép”. Párbeszéd Pattantyus Á. Géza és Lovik Károly között. **6.40:** A Vakokat Gyámolító Országos Egyesület „Homeros” énekkara; kurdalok. **7.20:** Rádió-amatőr-posta. **7.50:** Ismeretlen Verdi-áriák. Előadja Gregor Vilmos, zongorán kíséri Polgár Tibor. **8.20:** „Údvari bolondok és tréfamesterek ünnepe”. Fábrián Ernő előadása. **8.50:** Időjelzés, hírek. **9:** „Április elseje”. Rendező Bánóczy Dezső dr. Szünetben kb. **10:** Időjárásjelentés. Utána kb. **11:** Károlyi Árpád cigányzenekari hangversenye.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, március hó 26-án, délután 3 órától 3.45-ig: Gramofonlemezek; táncdarabok.

CSÜTÖRTÖK, március hó 30-án, délután 5 órától 5.30-ig: Gramofonlemezek, táncdarabok.

SZOMBAT, április hó elsején, este 7.20-kor: Gramofonlemezek; hangosfilmrészletek. Utána: „A hét eseményei.”